

**Keinoja itsen terapeuttisen
käytön oppimiseksi**
- Kirjallisuuskatsaus

Jenni Rytönen

Opinnäytetyö
Kesäkuu 2020
Sosiaali- ja terveysala
Toimintaterapeutti (AMK)

Tekijä(t) Rytkönen, Jenni	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Kesäkuu 2020
	Sivumäärä 42	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Keinoja itsen terapeuttisen käytön oppimiseksi Kirjallisuuskatsaus		
Tutkinto-ohjelma Toimintaterapian tutkinto-ohjelma		
Työn ohjaaja(t) Kantanen, Mari ja Lautamo, Tiina		
Toimeksiantaja(t) Toimintaterapian tutkinto-ohjelma, Jyväskylän ammattikorkeakoulu		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö oli osa toimintaterapian tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman kehitystyötä Jyväskylän ammattikorkeakoulussa.</p> <p>Itsen terapeuttinen käyttö on olennainen osa terapeutin ja asiakkaan välistä terapeuttista vuorovaikutussuhdetta sekä toimintaterapiaprosessia. Niin kotimaisen kuin ulkomaisen tutkimuksen mukaan toimintaterapeutit ovat kokeneet tietämyksensä ja koulutuksensa tällä alueella riittämättömäksi. Opinnäytetyössä itsen terapeuttista käyttöä lähestytään Renée Taylorin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin kautta.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miten toimintaterapian koulutuksessa voidaan tukea itsen terapeuttisen käytön omaksumista ja siihen vaadittavien taitojen oppimista. Integroivan kirjallisuuskatsauksen keinoin kartoitettiin, miten toimintaterapian koulutuksessa on lähestytty itsen terapeuttisen käytön oppimista ja millaisia keinoja on käytetty siihen liittyvien taitojen oppimiseksi.</p> <p>Kirjallisuuskatsauksen tuloksena esille nousi erilaisia opetusmenetelmiä liittyen taitojen harjoitteluun, mallioppimiseen, itsereflektioon sekä teoreettiseen oppimiseen. Lisäksi esille nousi valmiita opetusmalleja, joita on käytetty itsen terapeuttisen käytön oppimisen ratkaisuina. Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli oli kiinteä osa tätä opetusta.</p> <p>Johtopäätöksenä voidaan todeta, että itsen terapeuttisen käytön oppimista voidaan tukea monin eri tavoin ja menetelmin. Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli näyttäytyi katsauksessa itsen terapeuttisen käytön opetuksen keskeisenä taustateorianä. Jatkotutkimusta kaivattaisiin siitä, miten toimintaterapian käytännön työtä ohjaavat mallit tukevat terapeuttisuutta toimintaterapiassa.</p>		
Avainsanat (asiasanat) toimintaterapia, toimintaterapian koulutus, itsen terapeuttinen käyttö, opetusmenetelmät, Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli, integroiva kirjallisuuskatsaus		
Muut tiedot (Salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Rytkönen, Jenni	Type of publication Bachelor's thesis	Date June 2020 Language of publication: Finnish
	Number of pages 42	Permission for web publication: x
Title of publication Ways to learn therapeutic use of self Literature review		
Degree programme Degree Programme in Occupational Therapy		
Supervisor(s) Kantanen, Mari and Lautamo, Tiina		
Assigned by Degree Programme in Occupational Therapy, JAMK University of Applied Sciences		
Abstract <p>The thesis was a part of the development of the curriculum of the Degree Programme in Occupational Therapy at JAMK University of Applied Sciences.</p> <p>Therapeutic use of self is an integral part of the therapeutic relationship between the occupational therapy practitioner and the client. Both Finnish and foreign research has shown that occupational therapists find their knowledge and education inadequate in this field of occupational therapy. The Intentional Relationship Model by Renée Taylor was the background theory for the thesis.</p> <p>The aim of the thesis was to examine the ways to support the learning of the therapeutic use of self and the skills related to it. An integrative literature review was conducted to determine how the therapeutic use of self was a part of occupational therapy education and how it was taught.</p> <p>According to the results of the review, there were different kinds of teaching methods that could be used, and they were related to skill acquisition, modelling, self-reflection and theory studies. Moreover, the results showed different kinds of educational models that were used to solve the issues with learning the therapeutic use of self. The Intentional Relationship Model was an integral part of these studies.</p> <p>In conclusion, it is possible to support the learning of therapeutic use of self in many ways and with a variety of methods. The Intentional Relationship Model was a central background theory used in the teaching related to the therapeutic use of self. However, more research is needed on the conceptual practice models of occupational therapy and how they support the therapeutic relationship in occupational therapy practice.</p>		
Keywords/tags (subjects) occupational therapy, occupational therapy education, therapeutic use of self, teaching methods, the Intentional Relationship Model, integrative literature review		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Itsen terapeuttinen käyttö toimintaterapiassa	4
2.1	Itsen terapeuttinen käyttö toimintaterapian kirjallisuudessa	4
2.2	Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli (IRM)	6
2.2.1	Asiakas	6
2.2.2	Terapiatilanteet	8
2.2.3	Terapeutti	9
2.3	Ammatillinen kasvu	11
3	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite.....	13
4	Kirjallisuuskatsauksen toteutus	13
4.1	Integroiva kirjallisuuskatsaus	13
4.2	Aineiston hankinta.....	14
4.3	Aineiston valinta	17
4.4	Aineisto.....	18
4.4.1	Aineiston laatu.....	19
4.5	Aineiston analyysi.....	19
5	Kirjallisuuskatsauksen tulokset	23
5.1	Opetusmallit	23
5.2	Opetusmenetelmät	26
6	Johtopäätökset.....	29
7	Pohdinta.....	30
7.1	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus.....	30
7.2	Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli oppimisen tukena	31
7.3	Tulokset ja suomalainen toimintaterapiakoulutus	33
7.4	Jatkotutkimusaiheet	35

Lähteet	37
----------------------	-----------

Liitteet	40
-----------------------	-----------

Liite 1. Karsiutuneet artikkelit kokotekstin tarkastelun jälkeen	40
--	----

Liite 2. Kirjallisuuskatsauksen aineisto	41
--	----

Kuviot

Kuvio 1. Aineiston valinta	18
----------------------------------	----

Kuvio 2. Opetusmallit.....	23
----------------------------	----

Kuvio 3. Opetusmenetelmät.....	26
--------------------------------	----

Taulukot

Taulukko 1. Käytetyt hakusanat aihealueittain	15
---	----

Taulukko 2. Tarkat hakulausekkeet	16
---	----

Taulukko 3. Esimerkki alkuperäisilmaisuista ja niiden pelkistyksestä	21
--	----

Taulukko 4. Esimerkki aineiston analyysistä.....	22
--	----

1 Johdanto

Toimintaterapeutin ja asiakkaan välille muodostuva terapeutinen vuorovaikutussuhde on olennainen osa toimintaterapiaprosessia. Jotta tämä vuorovaikutussuhde muodotuisi mahdollisimman toimivaksi ja tukisi terapian toivottuja tuloksia, tulee toimintaterapeutin osata käyttää itseään terapeuttisesti ja hallita siihen liittyviä taitoja. Terapeuttisen vuorovaikutussuhteen muodostaminen sekä itsen terapeuttinen käyttö vaatii toimintaterapeutilta vahvaa itsetuntemusta ja jatkuvaa itsereflektiota, tietoisuutta omasta persoonasta ja sen vaikutuksesta omaan työskentelyyn sekä hyviä vuorovaikutustaitoja. Terapeuttisen vuorovaikutussuhteen merkityksellisyyttä terapian positiivisten tulosten kannalta ovat korostaneet useat niin kotimaiset kuin ulkomaisetkin tutkijat (Weiste 2016, 4; Harra 2014, 16; Gorenberg 2013, 393; Taylor, Lee & Kielhofner 2011, 6.).

Harra (2014, 16) toteaa väitöskirjassaan, että terapeutit pitävät kriittisenä tekijänä suhdettaan asiakkaaseen ja itsen terapeuttista käyttöä, mutta kokevat samanaikaisesti tietämyksensä ja koulutuksensa olevan riittämätöntä näiden suhteen. Harra (Mts. 16) esittää edelleen, että heikosti toteutuvan asiakaslähtöisyyden syyksi on esitetty niin puutteellista vuorovaikutuskoulutusta kuin riittämätöntä tietoa ja ymmärrystä asiakaslähtöisyydestä sekä onnistuneesta yhteistoiminnallisesta kumppanuudesta terapiasuhteessa. Myös Taylor, Lee, Kielhofner ja Ketkar (2009, 202) toteavat tutkimuksessaan, että noin puolet tutkimuksessa mukana olleista toimintaterapeuteista (n=568) kokivat, että heidän koulutuksensa itsen terapeuttisen käytön suhteen ei ollut ollut riittävää. Samaan aikaan tutkimuksessa mukana olleista toimintaterapeuteista yli 90% koki, että heidän suhteensa asiakkaisiin vaikutti asiakkaan toimintaan sitoutumiseen terapian aikana, sekä yli 80% uskoi, että itsen terapeuttinen käyttö oli tärkein taito heidän työssään ja ratkaiseva tekijä terapian tulosten kannalta (Mts. 202).

Tällä hetkellä Kansaneläkelaitoksella on käynnissä tutkimushanke, jossa tutkitaan terapiasuhteen merkitystä kuntoutuksessa. Tutkimus käsittelee vativaa lääkinällistä kuntoutusta, johon luetaan fysio-, toiminta-, puhe-, musiikkiterapia sekä neuropsykologinen kuntoutus. Tutkimuksessa pyritään selvittämään sekä

kuntoutujien, että terapeuttien näkemyksiä ja kokemuksia terapian laadusta ja terapeutin vaihtumisen vaikutuksista terapian toteutukseen ja terapiasuhteeseen. (Käynnissä olevat tutkimukset 2020.)

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja toimintaterapian tutkinto-ohjelma. Jyväskylän ammattikorkeakoulussa on käynnissä toimintaterapian opetussuunnitelman kehittämistyö ja tämä opinnäytetyö on osa tätä kehittämistyötä. Toimeksiantajan toiveesta opinnäytetyössä kartoitetaan integroivan kirjallisuuskatsauksen keinoin miten terapeuttisen vuorovaikutussuhteen kehittymistä ja itsen terapeuttista käyttöä olisi mahdollista tukea toimintaterapian opintojen aikana.

2 Itsen terapeuttinen käyttö toimintaterapiassa

2.1 Itsen terapeuttinen käyttö toimintaterapian kirjallisuudessa

Toimintaterapian kirjallisuudessa itsen terapeuttista käyttöä on käsitellyt mm. Anne Cronin Mosey (1986), Rosemary Hagedorn (2000), Gary Kielhofner (2008) ja Renee R. Taylor (2008). American Occupational Therapy Association (AOTA) on määritellyt itsen terapeuttisen käytön erottamattomaksi osaksi toimintaterapiaprosessia, jonka avulla terapeutin on mahdollista ylläpitää sekä kehittää terapeuttista vuorovaikutussuhdettaan asiakkaiden kanssa (Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process, 2014, 12).

Mosey (1986, 199) käyttää termiä itsen tietoinen käyttö (conscious use of self) ja määrittelee sen terapeutin tavaksi käyttää itseään, joka on tehokas työkalu niin arviointi kuin interventio- ja prosessissakin. Hänen mukaansa itsen tietoinen käyttö tulisi erottaa arjessa tapahtuvasta toiseen ihmiseen kohdistuvasta spontaanista reagoimisesta, jota tapahtuu jokapäiväisessä elämässä ja joka on yleensä tiedostamatonta tai

alitajuista. Sen sijaan itsen tietoinen käyttö pitää sisällään selkeän harkinnan sen suhteen, miten jokin viesti saadaan parhaalla mahdollisella tavalla välitetyksi toiselle. Itsen tietoinen käyttö pitää sisällään sekä omien reaktioiden muokkaamista asiakkaan tarpeita vastaaviksi, että herkkyyttä itsessä tapahtuvien, asiakkaan nostamien reaktioiden suhteen. Jälkimmäinen haastaa terapeutin tutkimaan sitä, mitä tunteita asiakas hänessä herättää. (Mts. 199-200)

Hagedorn (2000, 83) käyttää termiä itsen terapeutin käyttö (therapeutic use of self) ja määrittelee sen toimintaterapian tärkeimmäksi ydinprosessiksi. Paljon riippuu siitä, miten terapeutti toteuttaa ammatillista rooliaan ja muodostaa terapeutin vuorovaikutussuhteen asiakkaan kanssa. Toimintaterapia perustuu hänen mukaansa triadille, jossa toimintaterapeutti muodostaa terapeutin vuorovaikutussuhteen yksilön kanssa jonkin toiminnan suorittamisen aikana jossain tietyssä ympäristössä. Tämä suhde helpottaa yksilön suoriutumista ja jaettu kokemus taas vahvistaa suhdetta. (Mts. 84.) Itsen terapeutin käyttöä edistävät Hagedornin (200, 88-90) mukaan tietyt ominaisuudet, joita ovat: käsitys omista vahvuuksista, tunteista, asenteista ja tarpeista, kärsivällisyys, huumori, sekä fyysinen, että mentaalinen energia, rehellisyys, yksilön arvostaminen, empatia ja välittäminen.

Gary Kielhofner (2008, 185) käsittelee itsen terapeutin käyttöä teoksessaan Model of Human Occupation osana asiakkaan muutosta mahdollistavia strategioita. Itsen terapeutin käytön nähdään koskevan erityisesti hyvän yhteistyösuhteen ylläpitämisestä terapeutin ja asiakkaan välillä. Tämä lisäksi itsen terapeutin käyttö käsittelee useita eri ihmistenvälisiin suhteisiin liittyviä asioita, jotka nousevat luonnollisesti esille tämän terapiasuhteen yhteydessä. (Mts. 185)

Renée Taylor (2008, 3) toteaa, että vaikka itsen terapeutin käyttöä on käsitelty niin toimintaterapian kirjallisuudessa kuin tutkimuksessakin ja sen olennainen rooli on tunnustettu, puuttuu alalta edelleen selkeä määritelmä sille, mitä taitoja itsen terapeutin käyttö käytännön työssä vaatii. Itsen käytön käsitteleminen on säilynyt hänen mukaansa hyvin abstraktilla tasolla. Hän pyrkii omien sanojensa mukaan teoksellaan *The Intentional Relationship: Occupational Therapy and Use of Self*, vastaamaan

tähän tarpeeseen sekä määrittelemään itsen terapeuttisen käytön käsitteen ja tuomaan esille niitä konkreettisia taitoja, joita tähän itsen käyttöön liittyy. (Mts. 3.)

Teoksessaan Taylor (2008, 45-57) esittelee kehittämänsä Tarkoituksellisen Vuorovaikutuksen Mallin (The Model of The Intentional Relationship), joka on syntynyt tarpeesta käsitellä tätä toimintaterapian asiakkaan ja terapeutin väliseen vuorovaikutussuhteeseen liittyvää puolta. Lisäksi Taylor (Mts.45) on halunnut luoda sanastoa niin tästä terapiasuhteesta keskustelemista kuin sen kuvaamista varten. Mallista käytetään myös lyhennettä IRM (Intentional Relationship Model). Keskeisenä Taylor (Mts. 45) pitää sitä, miten itsen terapeuttista käyttöä voidaan hyödyntää erityisesti edistämään asiakkaan toimintaan sitoutumista sekä terapian positiivisia tuloksia. Mallia on tarkoitus käyttää muiden toimintaterapian mallien (conceptual practice models) rinnalla täydentämään niitä käsitteitä ja strategioita, joita toimintaterapiassa käytetään toiminnan mahdollistamiseksi. Sen tarkoituksena on tehdä toimivan vuorovaikutussuhteen luomisesta asiakkaan kanssa helpompaa, selkeämpää ja vaivattomampaa. (Mts. 46-47.) Terapeuttisella vuorovaikutussuhteella on Taylorin (Mts. 54) mukaan kaksi pääasiallista tehtävää tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallissa: 1. toimia tukena toimintaan sitoutumiselle sekä 2. toimia paikkana, jossa asiakkaan vammaan (impairment) liittyviä tunteita ja selviytymisprosesseja ja niiden vaikutusta toiminnalliseen osallistumiseen voidaan käsitellä.

2.2 Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli (IRM)

Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallissa terapeuttisen vuorovaikutussuhteen katsotaan muodostuvan neljästä osa-alueesta, joita ovat 1. asiakas (the client) 2. terapiassa eteen tulevat väistämättömät terapiatilanteet (interpersonal events of therapy) 3. terapeutti (the therapist) 4. toiminta (the occupation) (Taylor 2008, 47).

2.2.1 Asiakas

Asiakas on mallin keskipisteessä ja terapeutin vastuulla on luoda positiivinen ja toimiva suhde asiakkaan kanssa. Tämän vuorovaikutussuhteen muodostamisessa

terapeutin on pyrittävä ymmärtämään asiakasta ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvästä perspektiivistä ja tässä keskeisenä tekijänä ovat asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet (interpersonal characteristics). Mallin mukaan nämä piirteet voidaan jakaa tilannesidonnaisiin piirteisiin (situational characteristics) sekä pysyviin piirteisiin (enduring characteristics). (Taylor 2008, 48.)

Taylorin (2008, 99) mukaan näiden asiakkaan piirteiden tunnistaminen ja ymmärtäminen on välttämätöntä hyvän terapeutin vuorovaikutussuhteen luomiselle. Jotta terapeutti pystyy toimimaan tarkoituksellisesti tässä vuorovaikutussuhteessa on hänen toimittava näiden piirteiden tarjoaman tiedon ohjaamana. Ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet Taylor määrittelee asiakkaan tunteiksi, käytökseksi ja reaktioiksi, jotka ilmenevät asiakkaan ja terapeutin välisessä vuorovaikutuksessa ja jotka ovat peräisin asiakkaan välittömistä olosuhteista sekä asiakkaan persoonallisuuden piirteistä. (Mts. 99-100.)

Asiakkaan tilannesidonnaiset piirteet ovat kontekstiin sidottuja sekä epätyypillisiä suhteessa asiakkaan yleiseen tapaan toimia (Taylor 2008, 100). Näihin piirteisiin terapeutti saattaa kiinnittää huomionsa siitä syystä, että ne voivat herättää terapeutissa haastavia tunteita, kuten surua, huolta tai turhautumista suhteessa asiakkaaseen. Tällaiset asiakkaan piirteet voivat olla sidoksissa stressaavaan kokemukseen kuten johonkin akuuttiin terveyteen liittyvään kriisiin tai muuhun vammaan liittyvään olosuhteeseen. Näistä tilannesidonnaisista tunteista, reaktioista tai käytöksestä esimerkkejä ovat mm. kokemus fyysisestä tai emotionaalisesta epä mukavuudesta, häkeltyneisyyden tunne tai shokki, tunne eristyneisyydestä tai väärinymmärrykseksi tulemisesta, tunne surusta, kärsimyksestä tai akuutista menetyksestä, tunne avuttomuudesta tai voimattomuudesta. Jokainen yksilö reagoi tilanteisiin omalla tavallaan ja skaala on laaja. Terapeutin on tärkeää ymmärtää, että monet näistä piirteistä ovat normaaleja reaktioita stressaaviin tilanteisiin ja asianmukainen reagoiminen tähän moninaisuuteen on hyvän terapeutin vuorovaikutussuhteen edellytys. (Mts. 100). Pysyvät ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet tulevat ilmi asiakkaan vuorovaikutuksessa riippumatta olosuhteista ja kontekstista ja ne ovat peräisin pääasiallisesti asiakkaan persoonallisuudesta (Mts. 101).

Asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet Taylor (2008, 101) jakaa kahteentoista eri kategoriaan, jotka ovat: kommunikointityyli (communication style), kyky luottaa (capacity for trust), kontrollintarve (need for control), kyky tuoda tarpeitaan esille (capacity to assert needs), tapa reagoida muutokseen ja haasteisiin (response to change and challenge), tunneilmaisu (affect), taipumus antaa palautetta (predisposition to giving feedback), kyky vastaanottaa palautetta (capacity to receive feedback), reaktio ihmisten monimuotoisuuteen (response to human diversity), orientaatio koskien suhteen laatua (orientation toward relating), mieltymys kosketuksen käyttöön (preference for touch) sekä kyky vastavuoroisuuteen (capacity for reciprocity). Näiden piirteiden tunnistaminen ja tiedostaminen on tärkeä osa terapiasuhdetta sekä eteen tulevien haastavien tilanteiden hoitaminen tarkoituksellisesti tärkeää. Tämä vaatii terapeutilta mm. yksinkertaisista ratkaisuista pidättäytymistä ja prosessia jossa tämä piirre tunnistetaan, pyritään ymmärtämään sen lähde, tietoisesti harkitaan vaihtoehtoisia tapoja olla vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa sekä tarkkaillaan huolellisesti asiakkaan vastareaktiota terapeutin toimintaan. (Mts. 101.)

2.2.2 Terapiatilanteet

Terapiatilanteet (interpersonal events of therapy) ovat terapian aikana eteen tulevia väistämättömiä tilanteita, jotka liittyvät terapeutin ja asiakkaan väliseen kommunikointiin, reagointiin, prosesseihin, tehtäviin tai yleisiin olosuhteisiin ja vuorovaikutukseen. Nämä luonnollisesti terapiaprosessiin kuuluvat ja siinä eteen tulevat tilanteet voivat vaikuttaa koko terapiaprosessin kulkuun. Näihin tilanteisiin liittyy yleensä tunnelataus, joka erottaa ne muista terapiassa eteen tulevista tilanteista. Nämä voivat olla vaikeita käsitellä, koska ne ovat tunnepitoisia sekä joskus jopa uhkaavia, mutta niiden käsittely ja tunnistaminen on ensiarvoisen tärkeää. Niiden avoin ja rehellinen käsitteleminen ja dialogin käyminen yhdessä asiakkaan kanssa vahvistaa terapiasuhdetta. Jos niitä vähätellään, ei huomioida tai ne ohitetaan ilman kunnollista käsittelemistä, voivat ne uhata koko terapiasuhdetta ja asiakkaan toimintaan sitoutumista. (Taylor 2008, 117.) Toisaalta, jos terapeutti hoitaa nämä tilanteet asianmukaisesti ja käy niistä avointa keskustelua asiakkaan kanssa, voivat

tilanteet johtaa positiivisiin tuloksiin, kuten terapiasuhteen vahvistumiseen ja jopa asiakkaan emotionaalisen hyvinvoinnin ja itsetunnon vahvistumiseen (Mts. 117).

Taylor (2008, 117-126) esittelee yksitoista eri kategoriaa, jotka kuvaavat yleisimmin toimintaterapiassa esiintyviä, eteen tulevia haastavia terapiatilanteita. Nämä kategoriat ovat: vahvan tunteen ilmaiseminen (expression of strong emotion), hyvin henkilökohtaisen asian jakaminen (intimate self-disclosures), valtaan liittyvät ongelmat (power dilemmas), sanattomat vihjeet (nonverbal cues), erilaiset kriisit (crisis points), vastustus ja vastahakoisuus (resistance and reluctance), rajojen testaaminen (boundary testing), empatiakatkokset (empathic breaks), tunnelatauksen sisältävät terapiatehtävät ja tilanteet (emotionally charged therapy tasks and situations), terapian rajoitukset (limitations of therapy) sekä kontekstiin liittyvät epä johdonmukaisuudet (contextual inconsistencies) (Mts. 117-118).

2.2.3 Terapeutti

Terapeutilla on päävastuu terapeuttisesta vuorovaikutussuhteesta ja siitä että suhteesta muodostuu toimiva. Taylor (2008, 51) katsoo terapeutin tuovan suhteeseen kolme pääasiallista ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvää kykyä, jotka ovat ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät taidot (interpersonal skill base), terapiatyylit (therapeutic modes) sekä kyky ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvään päättelyyn (capacity for interpersonal reasoning).

Ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät taidot Taylor (2008, 51) jakaa yhdeksään kategoriaan, jotka ovat: terapeutin kommunikointi (therapeutic communication), haastattelutaidot sekä strategisten kysymysten esittäminen (interviewing skills and strategic questioning), suhteen muodostaminen asiakkaiden kanssa (establishing relationships with clients), toimiminen perheiden ja muiden sosiaalisten ryhmien kanssa (families, social systems and groups), työskenteleminen ohjaajien, työnantajien ja muiden ammattilaisten kanssa (working effectively with supervisors, employers, and other professionals), haastavan käytöksen ymmärtäminen ja sen

kanssa onnistuneesti toimiminen (understanding and managing difficult interpersonal behavior), empatiakatkosten ja konfliktien hoitaminen (empathic breaks and conflicts), ammatillinen käytös, arvot ja etiikka (professional behavior, values and ethics) sekä terapeutin itsestä huolehtiminen sekä ammatillinen kasvu/kehittyminen (therapist self-care and professional development).

Terapiatyylit ovat erilaisia tapoja tulla toimeen asiakkaiden kanssa ja Taylor (2008, 67) tunnistaa kuusi yleisintä tyyliä, jotka esiintyvät usein toimintaterapian terapiasuhteissa. Jokainen terapeutti on oma yksilöllinen persoonansa ja tämä vaikuttaa siihen miten terapeutti toimii ja on vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa. Terapeutin persoonallisuus vaikuttaa myös ensisijaisesti siihen, mitä terapiatyylejä terapeutti käyttää terapian aikana. Terapiatyöliien käyttö toimintaterapiaprosessin aikana on kuitenkin tehokkainta silloin, kun terapeutti pystyy käyttämään eri terapiatyylejä joustavasti ja tietoisesti. Terapeutin olisikin syytä tulla tietoiseksi omista luonnollisimmista tyyleistään ja tämän jälkeen opetella käyttämään terapiatyylejä ensisijaisesti reaktiona asiakkaan tarpeisiin, ei oman mukavuutensa ehdoilla. Tämän lisäksi on syytä tulla tietoiseksi eri terapiatyöliien rajoituksista sekä opetella käyttämään myös niitä terapiatyylejä, jotka eivät ole niitä kaikista luonnollisimpia tapoja toimia. (Mts.68.)

Kuusi terapiatyöliä, joita useimmiten toimintaterapiassa käytetään ovat: edunvalvoja (advocating), yhteistyöntekijä (collaborating), empaattinen kuuntelija (empathizing), rohkaisija (encouraging), neuvoja (instructing) ja ongelmanratkaisija (problem solving) (Taylor 2008, 68). Terapiatyöliien käyttöön liittyy myös niiden mahdollisuus herättää asiakassa negatiivisia, terapeuttiin kohdistuvia asenteista tai tunteita. Tämä voi seurata silloin jos terapiatyylejä käytetään liian usein tai joustamattomasti, silloin kun ajoitus ei ole asiakkaalle sopiva, silloin kun terapiatyöli ei ole yhteensopiva asiakkaan persoonallisuuden kanssa tai silloin kun terapiatyöliä ei muokata vastaamaan asiakkaan juuri sillä hetkellä esiintyviä tarpeita. (Mts. 69.)

Terapeutin kyky ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvään päättelyyn pitää sisällään prosessin, jossa terapeutti tarkkailee terapiassa eteen tulevia terapiatilanteita, asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyviä piirteitä sekä omaa käytöstään

reflektoiden. Terapeutti pyrkii tämän päättelyprosessin avulla muodostamaan mahdollisimman onnistuneen terapiasuhteen ja tukemaan asiakkaan toimintaan sitoutumista. Tämä päättelyprosessi pitää sisällään erilaisia vaiheita, joiden aikana terapeutti sekä ennakoi että tunnistaa eteen tulevia haastavia ja mahdollisesti ei-terapeuttista reagoivia aiheuttavia tilanteita ja pyrkii hoitamaan näitä mm. terapiatyylejä vaihtamalla. Lopuksi pyritään määrittelemään asiakkaan palautteen avulla, saavutettiin tilanteeseen ratkaisu tavalla joka vahvistaa terapiasuhdetta. (Taylor 2008, 135-147.)

2.3 Ammatillinen kasvu

Tullaksemme hyviksi toimintaterapeuteiksi, jotka pystyvät luomaan toimivan terapeuttisen vuorovaikutussuhteen, on itsen terapeuttiseen käytön merkitys tiedostettava ja sitä myös harjoitettava. Taylor (2008, 45) kuvaakin itsen terapeuttista käyttöä toimintaterapeutin taidoksi, jota tulee kehittää, vahvistaa, tarkkailla sekä jalostaa.

Solman & Clouston (2016, 2) toteavat artikkelissaan, että tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli on ollut itsen terapeuttisen käytön kannalta tärkeä kehityssaskel. Solemanin & Cloustonin (Mts. 2) viittaavat tutkimukseen, jossa Taylor, Lee ja Kielhofnerin (2011, 13) toteavat, että vaikka toimintaterapeutit käyttävät terapiatyylejä jossain määrin joustavasti, on on tyylien käytöllä taipumusta olla pysyvää eri asiakkaiden piirteistä ja tilanteista huolimatta. Koska toimintaterapiassa asiakkailla on laaja skaala ihmistenvälisiin suhteisiin liittyviä tarpeita ja he ilmaisevat vaikeita tunteita terapian aikana, olisi hyödyllistä, että toimintaterapian koulutuksessa käsiteltäisiin terapiatyöjien joustavaa käyttöä. Tämä vahvistaisi myös terapeutin ja asiakkaan välistä terapiasuhdetta. (Taylor ym. 2011, 13.)

Solman ja Clouston (2016, 2) esittävät, että teorian ja käytännön välillä on olemassa kuilu, jota tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallilla olisi mahdollisuus kuroa umpeen. Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin avulla olisi mahdollista ottaa itsen terapeuttinen käyttö toimintaterapian koulutukseen mukaan sekä se voisi

tarjota viitekehyyksen itsen terapeutin käytön ymmärtämiseksi ja käyttämiseksi terapeutin ja asiakkaan välisissä kohtaamisissa (Mts. 2).

Aiempiä aiheeseen liittyviä tai sitä sivuavia opinnäytetöitä löytyy jonkin verran. Opinnäytetyöt löytyivät Theseus- tietokannasta. Viimeisin näistä on opinnäytetyö, jossa Anttila ja Leiviskä (2019) tutkivat valmistuvien toimintaterapeuttiopiskelijoiden reflektiotaitojen merkitystä oman osaamisen tunnistamisessa. Opinnäytetyössä he käsittelevät myös ”minän tietoista käyttöä” tärkeänä toimintaterapian ydinprosessina. He tuovat esiin myös Nevalaisen ja Seppäsen (2004) ajatuksen, jonka mukaan se on myös ammatillisen kasvun kannalta tärkeä prosessi, jonka herätteleminen on yksi keskeisistä toimintaterapiaopintojen tehtävistä. (Anttila & Leiviskä 2019, 19.)

Illikainen ja Jortama (2015) tutkivat opinnäytetyössään kirjallisuuskatsauksen keinoin asioita, jotka vaikuttavat terapeutin vuorovaikutussuhteeseen toimintaterapiassa. He nostavat esiin terapeutin keskeisen roolin hyvän ja myönteisen vuorovaikutussuhteen syntymiselle sekä korostavat terapeutin tietoisuutta siihen liittyvistä tekijöistä sekä itsen terapeutin käytön merkityksestä tämän suhteen ja terapia-prosessin työkaluna (Illikainen & Jortama 2015, 29-30).

Hyytiäinen (2010) suomensi opinnäytetyönään Renée Taylorin kehittämiä itsearviointimenetelmiä (Vuorovaikutustavan arviointilomake ja Terapiatyölin arviointilomake) ja tutki toimintaterapeuttien kokemuksia lomakkeiden käytöstä. Toimintaterapeutit kokivat oman työn reflektion tärkeänä, mutta sille varatut mahdollisuudet vähäisinä. Heille heräsi myös tarve saada lisää tietoa teoriasta lomakkeiden takana, ja he näkivät lomakkeiden soveltuvan myös hyvin opiskelijoiden käyttöön. (Hyytiäinen 2010, 22-26.)

Yksikään opinnäytetyö, joka löydettiin ei käsitellyt itsen terapeutin käyttöä osana toimintaterapian koulutusta. Itsen terapeutin käytön merkitys on tullut ilmi sekä terapisuhteen, toimintaterapian tulosten, että toimintaterapeutin taitojen kannalta. Tämän lisäksi on noussut esiin tarve nostaa itsen terapeutin käyttö selkeäksi osa-alueeksi toimintaterapian koulutuksessa.

3 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite

Opinnäytetyön tarkoitus on kuvata miten itsen terapeutista käyttöä ja siihen liittyvien taitojen omaksumista voidaan tukea toimintaterapiakoulutuksen aikana.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa kirjallisuuskatsauksen keinoin sitä, miten toimintaterapian opinnoissa on kuvattu itsen terapeutista käyttöä ja terapeutin vuorovaikutussuhteen osaamista sekä millaisia keinoja on käytetty näiden osaamisalueiden kehittämiseksi.

Tarkempi tutkimuskysymys oli:

Millaisia keinoja on käytetty itsen terapeutiseen käytön ja terapeutin vuorovaikutussuhteen omaksumiseksi sekä niihin liittyvien taitojen oppimiseksi?

4 Kirjallisuuskatsauksen toteutus

4.1 Integroiva kirjallisuuskatsaus

Opinnäytetyö toteutettiin integroivana kirjallisuuskatsauksena. Tämä kirjallisuuskatsauksen tyyppi valikoitui, koska tarkoituksena oli koota yhteen jo olemassa olevaa tutkimusta ja tietoa tutkimuksen kohteena olevasta aihealueesta. Integroivalle kirjallisuuskatsaukselle on Sulosaaren ja Kajander-Unkurin (2016, 108) mukaan tyypillistä, että tarkoituksena on kuvata tutkittavaa ilmiötä mahdollisimman monipuolisesti ja että se voi auttaa aikaisemman tutkimuksen tarkastelemisessa, arvioinnissa sekä synteesin tekemisessä. Huolellisesti tehty integroiva katsaus voi antaa tarkan kuvan juuri sen hetkisestä tutkimuskirjallisuudesta ja se voi myös auttaa ylläpitämään tietyn tutkimusalueen nykyistä tietopohjaa (Russel 2005, 1). Olennaista

oli myös integroivalle katsaukselle tyypillinen aineiston monipuolisuus ja että siihen oli mahdollista sisällyttää eri menetelmin toteutettua tutkimusta. Esimerkiksi verrattuna systemaattiseen katsaukseen integroiva katsaus tarjoaa Salmisen (2011, 8) mukaan laajemman kuvan aihetta käsittelevästä kirjallisuudesta, koska se ei ole yhtä valikoiva, eikä seulo aineistoa yhtä tarkasti kuin systemaattinen katsaus. Tärkeää oli, että integroivassa kirjallisuuskatsauksessa oli mahdollista käyttää analyysin pohjana erilaisin metodisin lähtökohdin toteutettuja tutkimuksia, mm. sekä kvantitatiivisten että kvalitatiivisten tutkimusten tuottamaa tietoa (Salminen 2011, 8; Sulosaari & Kajander-Unkuri 2016, 108).

Kirjallisuuskatsauksen toteutus eteni vaiheittain, jotka mukailleen Sulosaaren ja Kajander-Unkurin (2016, 110-111) määrittelemää järjestystä olivat: 1. Tutkimuskysymyksen tai tutkimusongelman määrittely 2. Aineiston hankinta 3. Tutkimusaineiston laadun arviointi 4. Aineiston analysointi 5. Tulointa ja tulosten esittäminen. Kirjallisuuskatsaukseen sisältyy tyypistä riippumatta tietyt vaiheet, jotka ohjaavat sen toteutusta ja tekevät aikaisempaan kirjallisuuteen perehtymisestä katsauksen. Kuten Niela-Vilen ja Hamari (2016, 23) toteavat, katsausta tehdessä on pyrittävä systemaattisuuteen ja toteutetut vaiheet on kuvattava siten, että lukija pystyy arvioimaan jokaisen vaiheen toteutustapaa ja luotettavuutta. Tutkimuskysymys määriteltiin edellä (kts. luku 3).

4.2 Aineiston hankinta

Aineiston hankinta alkoi tiedonhaku varten tarvittavien hakusanojen määrittelyllä. Hakusanojen muodostaminen englannin kielellä oli alusta alkaen luonnollinen valinta, koska tiedonhaku tapahtui kansainvälisissä tietokannoissa. Hakusanoja nousi suoraan opinnäytetyön keskeisistä käsitteistä sekä siihen liittyvästä teoriataustasta. Hakusanojen ideointiin voi Lehtiön ja Johanssonin (2016, 37) mukaan käyttää oppikirjoja, tietokantoja sekä aiheeseen liittyviä artikkeleita. Tämän lisäksi käsitteille ja termeille mietittiin mahdollisia synonyymejä, sekä tehtiin koehakuja muutamasta tietokannasta. Myös erilaisia sanastoja kokeiltiin termien määrittelyn apuna, mutta niistä

ei löytynyt lisäarvoa tuovia termejä hakua varten. Koehakujen aikana hakusanat tarkentuivat ja rajautuivat. Hakusanat valittiin siten, että kaikki kolme opinnäytetyön keskeistä aihealuetta tuli mahdollisimman hyvin katetuksi. Aihealueet olivat 1) toimintaterapia 2) opiskelu/koulutus 3) itsen terapeuttinen käyttö ja terapeuttinen vuorovaikutussuhde. Taulukossa 1 on esitetty tietokantahakuja varten määritellyt lopulliset hakusanat aihealueiden mukaan jaoteltuna.

Taulukko 1. Käytetyt hakusanat aihealueittain

1.	2.	3.
Occupational therapy	Education	Therapeutic relationship
Occupational therapist	Learning	Therapy relationship
OT	Teaching	Interpersonal relationship
	Studies	Rapport
	Student	Therapeutic use of self
	Students	Use of self
	Professional development	Therapeutic communication
		Therapeutic skills
		Therapy skills
		Interpersonal skills
		Self-Reflection

Kun hakusanat oli määritelty, muodostettiin niistä tietokannoissa tapahtuvaan systemaattiseen tiedonhakuun tarvittavat hakulausekkeet. Hakulausekkeet muodostettiin kahden AND- toiminnon avulla, sekä OR-toiminnolla yhdistäen jokaisen asiakokonaisuuden synonyymit toisiinsa, sekä tarvittaessa käyttämällä katkaisumerkkiä. Taulukossa 2 on esitetty tietokannoissa käytetyt, tarkat hakulausekkeet. Hakulausekkeiden muodostamisen apuna voidaan Lehtiön ja Johanssonin (2016, 38-39) mukaan käyttää erilaisia perustyökaluja. Nämä ovat yleisesti tietokannoissa käytetyt AND-, OR -ja NOT-operaattorit sekä sanojen katkaisu, joka tapahtuu yleensä tietokannoissa *-merkkiä käyttämällä ja sen avulla sanoista saadaan eri taivutusmuodot ja yksikkö- ja monikkomuodot mukaan. AND-

operaattorin avulla yhdistetään eri aihealueet toisiinsa ja jokaista aihealuetta koskevat vaihtoehtoiset sanat tai synonyymit yhdistetään toisiinsa OR-toiminnolla. (Mts. 39.)

Taulukko 2. Tarkat hakulausekkeet

CINAHL Plus with Full text (Ebsco)	MEDLINE (Ebsco)	PubMed
"occupational therap*" or ot AND education or learning or teaching or studies or student* or "professional development" AND "therap* relationship" or "interpersonal relationship" or rapport or "therapeutic use of self" or "use of self" or "therapeutic communication" or "therap* skills" or "interpersonal skills" or "self-reflection"	"occupational therap*" or ot AND education or learning or teaching or studies or student* or "professional development" AND "therap* relationship" or "interpersonal relationship" or rapport or "therapeutic use of self" or "use of self" or "therapeutic communication" or "therap* skills" or "interpersonal skills" or "self-reflection"	(occupational therap* OR ot) AND (education OR learning OR teaching OR studies OR student* OR professional development*) AND (therap* relationship* OR interpersonal relationship* OR rapport OR "therapeutic use of self" OR "use of self" OR therapeutic communication* OR therap* skills* OR interpersonal skills* or self-reflection*)

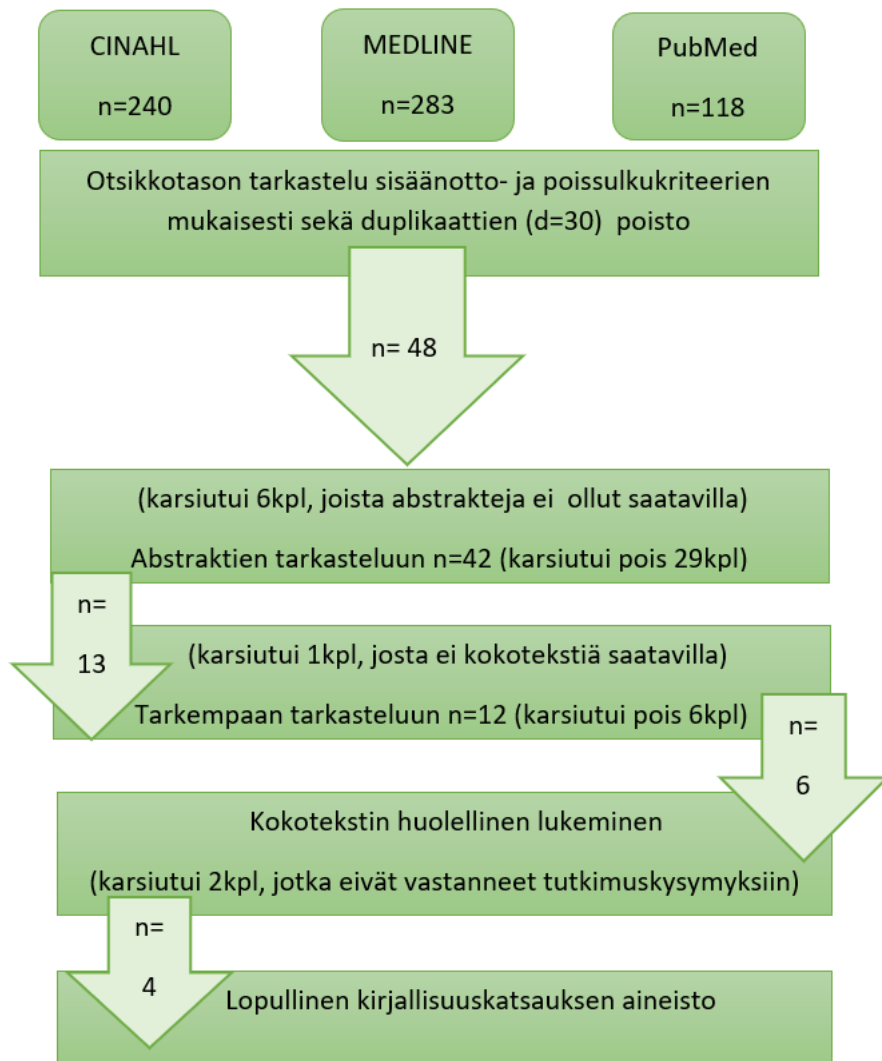
Tiedonhaku tehtiin 30.1.2020 CINAHL Plus with Full text (Ebsco), PubMed sekä MEDLINE (Ebsco) tietokannoista. Tietokannat valikoituivat aiemmin tehtyjen koehakujen perusteella, sekä siksi, että tietokannat sisältävät tieteellistä, tutkittua ja vertaisarvioitua sosiaali- ja terveysalan tietoa. Tietokannoissa haku rajattiin englannin ja suomen kieliin sekä julkaisuvuosi välille 2000-2020.

Aineiston valintaa varten määriteltiin sisäänotto- ja poissulkukriteerit.

Sisäänottokriteerit olivat: vertaisarvioidussa julkaisussa ilmestynyt artikkeli, englannin tai suomen kieli, julkaisuajankohta vuoden 2000 jälkeen, käsittelee toimintaterapiaa, vastaa esitettyyn tutkimuskysymykseen. Poissulkukriteerit: jossain muussa kuin vertaisarvioidussa julkaisussa ilmestynyt artikkeli, julkaisuajankohta ennen v.2000, käsittelee muuta alaa kuin toimintaterapiaa, ei vastaa tutkimuskysymykseen.

4.3 Aineiston valinta

Aineiston valinta alkoi tietokannoista saatujen osumien läpikäymisellä. Haut tallennettiin tietokantoihin, jotta niihin oli mahdollista palata tarvittaessa uudestaan ja osumien läpikäyminen aloitettiin CINAHL- tietokannasta. Jo otsikkotason tarkastelun jälkeen osumista karsiutui suurin osa pois, koska oli nähtävissä etteivät ne käsitelleet tutkimuskysymyksen kannalta oleellista tietoa. Sisäänotto- ja poissulkukriteerien mukaiset osumat (47kpl) ja niiden otsikot kerättiin ylös omaan word-tiedostoon. Seuraavaksi käytiin läpi MEDLINE- tietokannan osumat ja otsikkotason tarkastelun sekä duplikaattien (20kpl) eli jo CINAHL- tietokannassa vastaan tulleiden osumien poiston jälkeen, sisäänotto- ja poissulkukriteerien mukaisia osumia jäi jäljelle ainoastaan 1kpl. Viimeiseksi käytiin läpi PubMed- tietokannan osumat, joista otsikkotason tarkastelun ja duplikaattien (10kpl) poistamisen jälkeen ei enää noussut esille yhtään uutta osumaa. Tämän jälkeen otettiin jäljelle jääneiden 48 osumasta 42 abstraktit tarkasteluun (kuudesta osumasta ei ollut abstraktia saatavilla, joten ne karsiutuivat pois) ja abstraktien tarkastelun jälkeen jäljelle jäi 13 artikkelia. Näistä kahta artikkelia ei ollut saatavilla kokotekstinä käytössä olevien tietokantojen, eikä Helsingin yliopiston avoimessa käytössä olevan tietokanna kautta ja tästä syystä toinen niistä karsiutui pois. Toinen saatiin myöhemmin artikkelin tekijältä itseltään kokotekstinä. 12 artikkelia otettiin tarkempaan tarkasteluun, jossa niiden sisältö selailtiin läpi ja tässä vaiheessa edelleen karsiutui pois 6 artikkelia, jotka eivät vastanneet tutkimuskysymyksen. Kuusi jäljelle jäänyttä artikkelia luettiin huolellisesti läpi. Kokotekstien lukuvaiheessa karsiutui edelleen kaksi artikkelia pois (artikkelit esitelty Liitteessä 1). Lopulliseksi aineistoksi valikoitui 4 artikkelia. Aineiston valintaprosessi on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Aineiston valinta

4.4 Aineisto

Lopulliseksi aineistoksi kirjallisuuskatsaukseen valikoitui neljä artikkelia, joista kolme oli alkuperäistutkimuksia ja yksi ns. asiantuntijoiden mielipidekirjoitus. Artikkelit on julkaistu toimintaterapia-alan lehdissä vuosina 2011-2019. Yksi artikkeleista on saatu suoraan tekijältä itseltään (Davidson 2009). Opinnäytetyössä viitataan tähän Davidsonin julkaisemattomaan versioon tutkimusartikkelista, joka on vuonna 2011 ilmestynyt *Occupational Therapy in Mental Health* julkaisussa. Artikkelit esitellään tarkemmin Liitteessä 2.

4.4.1 Aineiston laatu

Aineisto on hankittu Jyväskylän ammattikorkeakoulun käytössä olevista näyttöön perustuvaa tietoa sekä vertaisarvioituja julkaisuja sisältävistä tietokannoista. Kirjallisuuskatsauksen tekijää kehoitetaan kuitenkin tarkastelemaan kriittisesti analyysiin valikoituneita artikkeleita ja punnitsemaan niiden heikkouksia ja vahvuuksia (Aveyard 2019, 102). Artikkelit ovat julkaistu yhtä (Artikkeli 1.) lukuun ottamatta vertaisarvioituissa tieteellisissä aikakauslehdissä (kts. Liite 2). Artikkeli 1 on julkaistu Yhdysvaltojen Toimintaterapialiiton AOTA:n julkaisemassa kausijulkaisussa, sen koulutukseen keskittyvässä liitteessä. Artikkeli 1. eroaa muista artikkeleista myös siten, että se on ns. asiantuntijoiden mielipidekirjoitus, muiden artikkeleiden ollessa tutkimusten kirjallisia raportteja (kts. Liite 2). Kuitenkin artikkeli sisälsi tutkimuskysymysten kannalta oleellista tietoa, joten se otettiin mukaan katsaukseen. Artikkelien 2-4 (kts. Liite 2) laatua tarkkaillessa huomio kiinnittyi niissä käytettyihin menetelmiin, joiden katsottiin olleen sekä tarkasti raportoituja, kuvattuja sekä tutkimusten tarkoituksiin soveltuvia. Otokoko oli artikkeli 4 kohdalla pieni (n=16) ja kohdejoukkona oli usean alan opiskelijoita, ei ainoastaan toimintaterapian alalta. Artikkeli käsitteli tutkimuskysymysten kannalta oleellista tietoa, joten tämän ei katsottu olevan katsaukseen valinnan kannalta ongelma. Tulosten yleistettävyydessä tämä seikka on kuitenkin huomioitava. Yleisen laadun tarkastelun tuloksena artikkelien todettiin soveltuvan aineistoksi kirjallisuuskatsaukseen.

4.5 Aineiston analyysi

Aineiston analyysi toteutettiin sisällönanalyysiä käyttäen. Analyysitavaksi sisällönanalyysi valikoitui sen johdosta, että se soveltuu erityisesti kirjoitetun aineiston analyysiin (Tuomi & Sarajärvi 2018, 103). Tutkimuskysymyksiin lähdettiin hakemaan vastauksia teoriaohjaavan sisällönanalyysin keinoin. Teoriaohjaava sisällönanalyysi valikoitui analyysitavaksi pohdinnan jälkeen tiukemman teorialähtöisen sisällönanalyysin sijaan siksi, että se antaa enemmän tilaa aineistolähtöisyydelle, joka

palveli tutkimuskysymystä paremmin. Yksi syy tähän oli se, että tavoitteena oli kuvata itsen terapeutin käytön opetusta myös sen käytännön toteutuksen kannalta, ei ainoastaan teoreettisista lähtökohdista. Tällöin analyysiin on mahdollista sisällyttää myös teorian ulkopuolelta nousevia asioita, eikä näin tutkimuskysymysten kannalta oleellista tietoa jää analyysin ulkopuolelle. Analyysissä teoreettisena mallina toimi Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli. Kuten Hirsijärvi, Remes ja Sajavaarakin (2009, 224) toteavat, analyysitapaa valitessa tulee valita sellainen tapa, joka tuottaa parhaiten vastauksen tutkimustehtävään (tässä: tutkimuskysymykseen). Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä teoria toimii apuna Tuomen ja Sarajärven (2018, 109-110) mukaan, mutta analyysi ei pohjautu suoraan teoriaan, eikä teoria ohjaa tiukasti päättelyä, vaan ajatteluprosessissa vaihtelevat sekä aineistolähtöisyys, että valmiit mallit.

Teoriaohjaava sisällönanalyysi eteni aluksi aineistolähtöisesti ja nämä aineistolähtöisen analyysin vaiheet olivat: aineiston pelkistäminen eli redusointi sekä aineiston ryhmittely eli klusterointi (Tuomi ja Sarajärvi 2018, 122). Analyysi aloitettiin aineiston pelkistämällä eli redusoinnilla. Tässä vaiheessa aineistoa luettiin huolellisesti läpi useaan kertaan, sekä siitä etsittiin ja alleviivattiin tutkimuskysymystä koskevia ilmaisuja. Tämän vaiheen tarkoituksena oli karsia aineistosta tutkimukselle turha ja epäolennainen aineisto pois (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123). Nämä alkuperäisilmaisut poimittiin taulukkoon yksi artikkeli kerrallaan. Tämän jälkeen alkuperäisilmaisuista, jotka olivat englanninkielisiä, muodostettiin suomenkielinen pelkistys seuraavaa vaihetta eli ryhmittelyä varten. Kuten Tuomi ja Sarajärvi (Mts. 124) toteavat, nousi aineistosta myös alkuperäisilmaisuja, joista löytyi useampi pelkistetty ilmaus. Esimerkit alkuperäisilmaisuista ja niistä muodotetuista pelkistyksistä taulukossa 3.

Taulukko 3. Esimerkki alkuperäisilmaisuista ja niiden pelkistyksestä

Alkuperäisilmaisu	Pelkistys
The Self-Assessment of Mode Questionnaire– Version II (Taylor et al., 2013) can assist learners in identifying their preferred modes and setting goals for developing comfort and skill in using a range of modes. (Gorenbeg & Taylor 2014, CE-3)	Terapiatyölin itsearviointi- kyselylomake (Taylor et al., 2013)
Written-in responses in the "other" column were rare (1.2%), and included: case studies, case examples, problem-based learning, debates, self- and peer-assessment with professional behavior checklists , and field trips. (Davidson 2009, 12)	Ammatillisen käytöksen tarkistuslistan käyttö itse- ja vertaisarvioinnissa

Seuraavaksi alkuperäisilmaisuista muodostettuja pelkistystyyppejä alettiin ryhmittelemään eli klusteroimaan siten, että samaa ilmiötä kuvaavat pelkistykset yhdistettiin omiksi alaluokikseen (Tuomi & Sarajärvi 2018, 124). Tätä varten tehtiin uusi taulukko, johon pelkistykset järjestettiin alaluokiksi, jotka nimettiin niiden sisältöä kuvaavilla nimillä. Kun alaluokat oli muodostettu, yhdistettiin toisiinsa liittyvistä alaluokista edelleen yläluokat. Myös yläluokat sekä niistä muodostuneet pääluokat nimettiin sisällön mukaisesti. Kaikkia luokkia yhdistäväksi luokaksi nousi tutkimuskysymysten pohjalta ja koko tutkittavaa ilmiötä kuvaava itsen terapeuttisen käytön oppiminen. Esimerkki aineiston analyysistä ja sen etenemisestä taulukossa 4.

Taulukko 4. Esimerkki aineiston analyysistä

Pelkistys	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka	Yhdistävä luokka
Renée Taylorin IRM-kurssi, sisältäen luentoja ja käytännön osuuden (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5)	IRM-kurssi	Erilaiset opinto-kokonaisuudet	Opetusmallit	Itsen terapeuttisen käytön oppiminen
Terapiatyölin itsearviointi-kyselylomake (Taylor et al., 2013) (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3)	Lomakkeet	Itse reflektio	Opetusmenetelmät	
Itse reflektio omien jokapäiväisten kohtaamisten pohjalta (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5)	Itse reflektio-tehtävät			
Opettaja roolimallina opiskelijoille jokapäiväisen vuorovaikutuksen kautta (Davidson 2009, 14)	Opettaja mallintajana	Mallioppiminen		
Terapiatyyleihin liittyvän toiminnan ja kommunikoinnin tunnistaminen videoitujen, oikeiden terapiatilanteiden pohjalta (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3)	Videomateriaali			

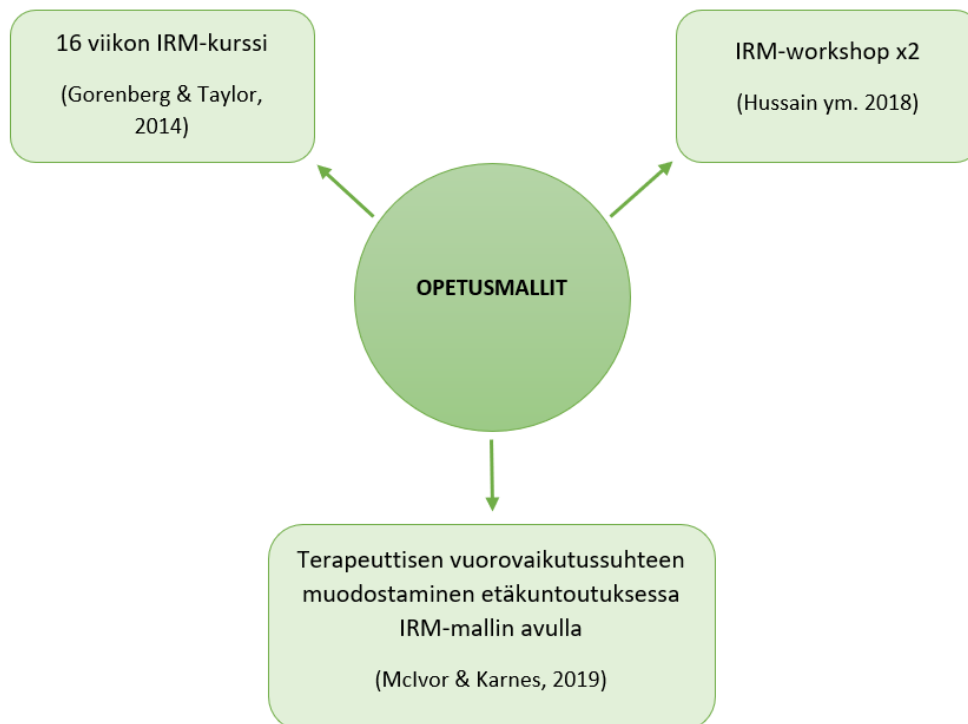
Lopuksi aineistosta esiin nousseita menetelmiä sekä opetusmalleja tarkasteltiin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malliin peilaten.

5 Kirjallisuuskatsauksen tulokset

Kirjallisuuskatsauksen tuloksissa pyritään vastaamaan esitettyyn tutkimuskysymykseen työn tarkoitus sekä tavoite mielessä pitäen. Tuloksissa esiin nousi monenlaisia keinoja ja ratkaisuja opiskelijoiden itsen terapeuttisen käytön omaksumisen tukemiseksi. Näitä olivat valmiit opetusmallit ja erilaiset opetusmenetelmät, koskien taitojen harjoittelua, mallioppimista, itsereflektiota ja teoreettista oppimista.

5.1 Opetusmallit

Aineistosta nousi esille valmiita opintokokonaisuuksia itsen terapeuttisen käytön oppimiseksi. Nämä opetusmallit on esitelty kuviossa 2.

Kuvio 2. Opetusmallit

1. Renée Taylorin itsensä kehittämä 16- viikon mittainen kurssikokonaisuus, jonka tarkoituksena on IRM-mallin käytäntöön soveltaminen. Kurssi on suunnattu ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Kurssi pitää sisällään kaksi osaa. Ensimmäisessä, interaktiivisessa luento-osuudessa tutustutaan IRM- malliin ja sen keskeisiin käsitteisiin. Jokaisen luennon aikana hyödynnetään videomateriaalia oikeista terapiatilanteista esimerkkeinä eri IRM-mallin käsitteistä, joita opiskelijoiden tulee videoilta tunnistaa (asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet, terapiatilanteet sekä terapeutin käyttämät terapiatyylit ja päättelyprosessi). Toisessa, ns. käytännön osuudessa harjoitellaan IRM- mallia käyttööä simuloituissa tilanteissa erilaisten harjoitteiden, kuten roolileikin avulla. Tämän aikana opiskelijoille annetaan myös palautetta mm. terapiatyötylien käytöstä opettajien ja vertaisten toimesta. Kurssi pohjautuu Taylorin omaan teokseen (Intentional Relationship: Occupational Therapy and Use of Self, 2008) ja siinä esiintyviin harjoitteisiin. (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5.)

2. IRM-workshop työskentely, joka oli suunnattu toisen vuoden toimintaterapeuttiopiskelijoille. Workshop työskentelystä oli kaksi hieman toisistaan poikkeavaa (yksi 4h mittainen, toinen 6h mittainen) versiota. Workshop työskentelyn kokonaispituu- den lisäksi ne erosivat toisistaan sisältämiensä roolileikkiharjoitteiden suhteen (toisessa roolileikki perustui valmiisiin case-esimerkkeihin ja toisessa opiskelijoiden tuli kehittää case-esimerkit itse ja luoda niistä lyhytelokuvia käsikirjoituksineen ja videointeineen). Roolileikki rakentui terapiatyötylien käytön ympärille niin, että opiskelijat kävivät jokaisen terapiatyötylin läpi yksi kerrallaan. Molemmat workshopit pitivät sisäl- lään IRM-mallin ja sen pääkäsitteiden esittelyn luento-osuuden aikana, opettajien de- monstraatioita, opiskelijoiden jo edellä mainitut roolileikkiharjoitteet terapiatyötylien käytöstä sekä kaikille osallistujille suunnatun keskustelun, joka piti sisällään oppimi- sen reflektointia (concluding plenary discussion). Molemmissa workshoppeissa opiske- lijat työskentelivät ryhmissä. (Hussain, Carstensen, Yazdani, Ellingham & Bonsaksen 2018, 3.)

3. Terapeuttisen vuorovaikutussuhteen muodostaminen etäkuntoutuksessa IRM- mallia hyödyntäen, kolmen moduulin kokonaisuus. Ensimmäinen moduuli (kesto 2h)

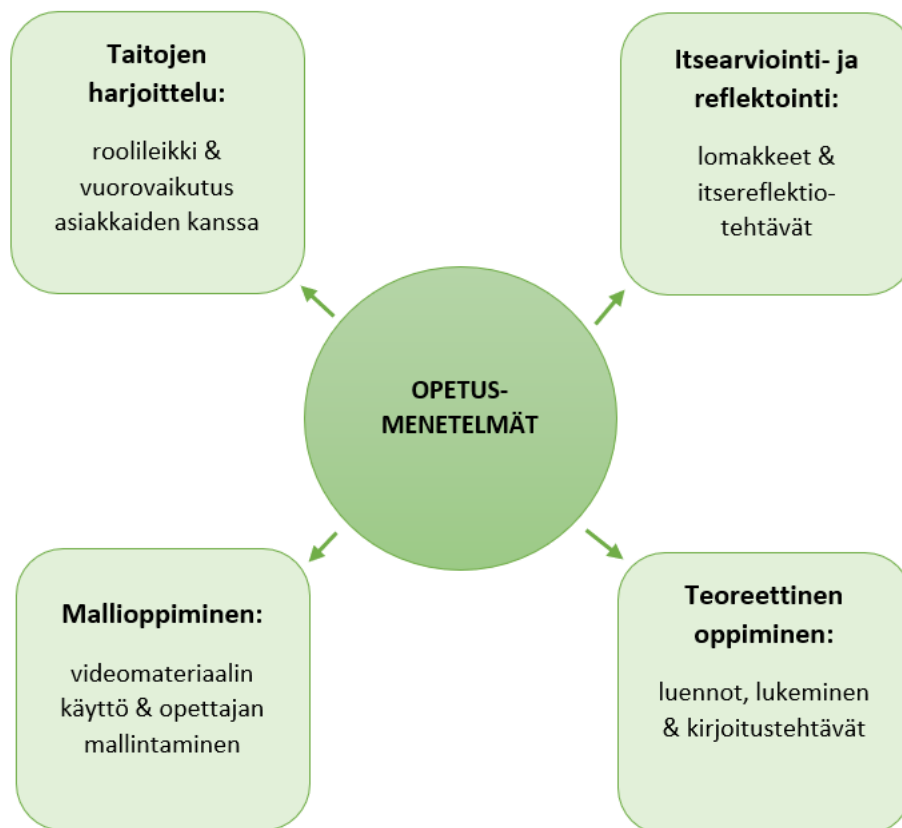
käsitteli etäkuntoutuksen eri muotoja haittoineen ja hyötyineen sekä piti sisällään toimintaterapeutin esittelyn etäyhteyden hyödyntämisestä kotikuntoutuksen arvioinnissa (home health evaluation). Toisen moduulin aikana perehdyttiin IRM mallin käyttöön terapeuttisen vuorovaikutussuhteen muodostamisessa keskittyen terapia-tyyliin käyttöön, oman ensisijaisen tyylin tunnistamiseen sekä siihen kuinka tätä omaa tyyliään voi muokata vastaamaan asiakkaan tarpeita. Tämän lisäksi käsiteltiin mindfulness- strategioita apuna asiakkaan aktiiviselle kuuntelemiselle sekä kehittämään tarkkaavuutta asiakkaan tarjoamien vihjeiden huomioimiseksi. Kolmas moduuli keskittyi roolileikkiharjoitteisiin, joissa kolmen opiskelijan ryhmissä harjoiteltiin standardoidun potilaan (henkilö, joka on koulutettu näyttelemään potilaan roolia mm. taustalla oleva diagnoosin, hoitosuunnitelman sekä potilaan psykososiaalisten tarpeiden osalta) kanssa vuorovaikutusta kolmessa eri tilanteessa: puhelimesta, kasvokkain sekä videovälitteisesti. Toinen ja kolmas moduuli toteutettiin yhdessä ja niiden yhteinen kesto oli 4 tuntia. Roolileikin jälkeen käytiin keskustelu, jossa opiskelijat saivat reflektoida oppimaansa. (McIvor & Karnes 2019, 3-4.)

Sekä IRM- workshop työskentelyn (Hussain ym. 2018) seurauksena tapahtunutta oppimista, että terapeuttisen vuorovaikutuksen luomisen oppimista etäkuntoutuksen kontekstissa (McIvor & Karnes 2019) tutkittiin aineistona olevissa artikkeleissa. IRM- workshop työskentelyn seurauksena tapahtunutta minäpystyvyyden tunteen kasvua itsen terapeuttisen käytön suhteen (itsevarmuus koskien kykyä käyttää eri terapiatyylejä, itsevarmuus koskien kykyä tunnistaa asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyviä piirteitä sekä itsevarmuus koskien kykyä hoitaa eteen tulevia terapiatilanteita) mitattiin kyselylomakkeilla 2-3 viikkoa workshop työskentelyn jälkeen. Lisäksi toinen mittaus tehtiin tasan kolme kuukautta ensimmäisen mittauksen jälkeen. Tuloksena todettiin, että opiskelijoiden minäpystyvyyden tunne koskien itsen terapeuttista käyttöä kasvoi IRM-workshop työskentelyn seurauksena jokaisella tutkitulla osa-alueella (Hussain ym. 2018, 7). Terapeuttisen vuorovaikutussuhteen luomisen oppimista etäkuntoutuksesn kontekstissa (McIvor & Karnes 2019, 5) mitattiin sekä ennen, että jälkeen opetuksen kyselylomakkeiden avulla. Tuloksina todettiin, että opiskelijat kokivat etenkin roolileikin tehokkaana tapana oppia itsen terapeuttiseen käyttöön liittyviä taitoja, sekä heidän varmuutensa omia kykyjä kohtaan muodostaa ja ylläpitää terapeuttista

vuorovaikutussuhdetta oli myös kasvanut opetuksen seurauksena (McIvor & Karnes 2019, 5-6).

5.2 Opetusmenetelmät

Aineistosta nousi esille erilaisia opetusmenetelmiä, joiden kautta itsen terapeutista käyttöä sekä siihen tarvittavia taitoja voidaan toimintaterapiakoulutuksen aikana harjoitella, tukea, edistää ja oppia. Nämä eri menetelmät koskivat 1) taitojen harjoittamista 2) itsearviointia- ja reflektointia 3) mallioppimista ja 4) teoreettista oppimista. Nämä menetelmät esitellään kuviossa 3. Tämän lisäksi esitellään aineistosta ilmi tulleet muut asiat, kuten erilaiset pedagogiset lähestymistavat.

Kuvio 3. Opetusmenetelmät

1. Taitojen harjoittelua pitivät sisällään menetelmät, joita olivat mm. jo osin edellä kuvatut **roolileikkiharjoitteet**. Nämä roolileikkiharjoitteet rakentuivat

pääsääntöisesti terapiatyöliien käytön harjoittelun ympärille.

Roolileikkiharjoitteet toteutettiin opiskelijoiden kesken joko pareittain (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5) tai ryhmissä (Hussain ym. 2018, 3) sekä ryhmissä, käyttäen standardoituja portilaita (McIvor & Karnes 2019, 3). Toinen taitojen harjoitteluun liittyvä esiin noussut menetelmä oli **vuorovaikutus asiakkaiden kanssa**, kuten terapiatyöliien harjoittelu asiakkaiden kanssa käytännön harjoittelun aikana (Gorenberg & Taylor 2014, CE-4). Näillä harjoitteilla pyrittiin tukemaan erilaisten itsen terapeuttiseen käyttöön tarvittavien vuorovaikutustaitojen, kuten kommunikointitaitojen (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5) ja aktiivisen kuuntelemisen taidon (McIvor & Karnes 2019, 3) oppimista.

Muita **taitoja**, joihin itsen terapeuttisen käytön opetus kohdistui, nousi myös esille. Näitä olivat konflikti neuvottelu, sanattoman kommunikaation tulkitseminen sekä käyttäminen, aktiivinen kuunteleminen, suhteen muodostaminen, rajojen asettaminen, muutokseen tähtäävän palautteen antaminen, kehujen ja rohkaisun antaminen, tavoitteiden asettaminen yhteistyössä, selviäminen asiakkaan yrityksistä kiristää tai manipuloida, huonojen uutisten jakaminen, itsen tai muihin kohdistuvan aggression kanssa toimiminen ja haastattelutaitojen perusteet (Davidson 2009, 11, 13). Lisäksi Gorenberg ja Taylor (2014, CE-4) nostavat yhdeksi terapeutin tärkeäksi taidoksi IRM-malliin pohjautuvan, terapeuttiseen vuorovaikutussuhteeseen kohdistuvan päättelyprosessin.

2. Itsearviointiin ja -reflektointiin liittyviä menetelmiä olivat erilaiset **lomakkeet**, kuten terapiatyöliien itsearviointiin tarkoitettu kyselylomake, **The Self-Assessment of Mode Questionnaire-Version II** (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3) sekä ammatillisen käytöksen arviointiin tarkoitettujen tarkistuslistojen käyttö itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin välineenä (Davidson 2009, 12). Ammatillisen käytöksen arviointiin tarkoitettuja tarkistuslistoja käytettiin lisäksi opiskelijoiden kommunikaatiotaitojen arvioinnin välineenä (Davidson 2009, 13). **Clinical Assessment of Modes (CAM)** on IRM-mallista johdettu terapeutin ja asiakkaan välisen kommunikaation arvioimiseen tarkoitettu väline, joka ottaa huomioon niin asiakkaan, terapeutin kuin ulkopuolisen tarkkailijankin näkökulmat (Gorenberg & Taylor CE-5). **Self-efficacy for therapeutic use of self questionnaire** kyselylomakkeen (Hussain ym. 2018, 3-4) avulla on

tarkoitus mitata itsen terapeuttiseen käyttöön liittyvää minäpystyvyyttä, sen kolmella eri alueella (itsevarmuus koskien terapiatyöliien käyttöä, asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvien piirteiden tunnistamista ja eteen tulevien terapiatilanteiden hoitamista (Hussain ym. 2018, 3-4). Muita itsereflektioon ohjaavia menetelmiä olivat erilaiset tehtävät, kuten **itsereflektiotehtävät** opiskelijan oman jokapäiväisen vuorovaikutuksen pohjalta ja terapiatyöliien käytön itsearviointi asiakkaan kohtaamisen tai roolileikkiharjoitteen jälkeen (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3, CE-5).

3. Mallioppimiseen painottuvia menetelmiä olivat erilaisten **videomateriaalin** hyödyntäminen opetuksessa. Näitä olivat videoitu vuorovaikutus terapeutin ja asiakkaan välillä terapiatyöliihin liittyvän toiminnan ja kommunikaation tunnistamiseksi, videoesimerkit oikeista terapiatilanteista joista opiskelijoiden tulee tunnistaa asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyviä piirteitä, eri terapiatilanteet, terapeutin käyttämä päättelyprosessi ja terapiatyöliit (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3, CE-5). Lisäksi opiskelijat kuvasivat itse lyhytelokuvia eri terapiatyöliistä joista toisten opiskelijoiden tuli tunnistaa videossa käytetty terapiatyölii, terapiatilanne ja pohtia vaihtoehtoisia toimintatapoja terapeutille (Hussain ym. 2018, 3). Myös **opettajan mallintaminen**, nousi aineistosta esiin. Erilaisia mallinnustapoja olivat terapiatyöliihin liittyvän toiminnan ja kommunikoinnin mallintaminen (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3), opettajan toimiminen roolimallina opiskelijoilla jokapäiväisen vuorovaikutuksen kautta (Davidson 2009, 14) sekä opettajan tarkoitukselliset demonstraatiot (Hussain ym. 2018, 3). Myös **terapeutit esikuvina**, omine terapityöliineen ja yksilöllisine päättelyprosesseineen sekä itsensä jatkuvan kehittämisen suhteen, tulivat ilmi (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5).

4. Teoreettinen oppiminen nousi aineistossa esiin mm. erilaisten **luentojen** muodossa (Gorenberg & Taylor, CE-5; Hussain ym. 2018, 3; Davidson 2009, 12; McIvor & Karnes 2019, 3). Esille nousivat myös **lukeminen** ja **kirjoitustehtävät** (Davidson 2009, 12). Teoreettisen oppimisen kohdalla nousi esiin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin käyttö opetukseen sisältyvänä ja käytettynä taustateorianana (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 2-3; McIvor & Karnes 2019, 2-3).

Pedagogiset lähestymistavat, joita aineistosta nousi esille olivat ongelmalähtöinen oppiminen (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Davidson 2009, 12) ja aktiivisen oppimisen pedagogia (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5). Lisäksi esille nousi oppimisen tukena käytetty **palautteen antaminen**, kuten palaute terapiatyölin käytöstä sekä ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvästä päättelyprosessista opettajilta ja vertaisilta heti harjoituksen jälkeen (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5). Tämä lisäksi esiin tuli palautteen antaminen opiskelijoille heidän terapeuttisesta vuorovaikutuksestaan asiakkaiden kanssa (Gorenberg & Taylor 2014, CE-6).

6 Johtopäätökset

Itsen terapeuttisen käytön oppimisen tukena on aineiston perusteella käytetty laajaa skaalaa erilaisia opetusmenetelmiä, aina alkaen perinteisistä luennoista ja kirjoitustehtävistä (Gorenberg & Taylor, CE-5; Hussain ym. 2018, 3; Davidson 2009, 12; McIvor & Karnes 2019, 3) videomateriaalin monenlaiseen käyttöön (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3, CE-5; Hussain ym. 2018, 3) sekä etenkin terapiatyylejä koskevassa opetuksessa keskeisenä metodina näyttäytyviin roolileikkiharjoitteisiin (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 3; McIvor & Karnes 2019, 3). Myös opettajan rooli mallioppimisen välineenä (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3; Davidson 2009, 14) sekä opiskelijan oma itsereflektio (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3, CE-5) ja lomakemuotoiset itsearviointin välineet (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3, CE-5; Hussain ym. 2018, 3-4) tulivat ilmi. Tämän lisäksi aineistosta nousivat esille erilaiset valmiit opetusmallit (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 3; McIvor & Karnes 2019, 3-4). Käytännön harjoittelua sivuttiin aineistossa (Gorenberg & Taylor 2014, CE-4), mutta se ei noussut erityisen vahvasti esille. Katsaukseen valikoitunut aineisto näytti myös tukevan käsitystä Renée Taylorin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallista itsen terapeuttisen käytön keskeisenä teoreettisena mallina ja taustateorian (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 2-3; McIvor & Karnes 2019, 2-3).

7 Pohdinta

Tässä osassa tarkastellaan tutkimuksen luotettavuuteen ja eettisyyteen vaikuttavia seikkoja. Lisäksi tarkastellaan tuloksia Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malliin peilaten sekä sitä, miten esille nousseita keinoja itsen terapeuttisen käytön oppimiseksi olisi mahdollista hyödyntää suomalaisessa toimintaterapian koulutuksessa. Lopuksi esitellään esiin nousseita jatkotutkimusaiheita.

7.1 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuden takaamiseksi sen toteutus sekä jokainen vaihe pyrittiin kuvaamaan mahdollisimman tarkasti ja yksityiskohtaisesti. Tämä vaiheiden tarkka selostus kohentaa tutkimuksen luotettavuutta ja mahdollistaa tutkimuksen toistamisen samoja menetelmiä käyttämällä, jolloin tulosten tulisi myös pysyä samoina (Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara 2009, 231-232). Yksi tutkimuksen luotettavuuteen heikentävästi vaikuttava tekijä on se, että tutkimus on toteutettu ainoastaan yhden henkilön toimesta. Tällöin ei voida täysin poissulkea tutkimuksessa mahdollisesti esiintyviä subjektiivisuudesta johtuvia valintoja sekä tulkintoja. Subjektiivisen asenteen voidaan katsoa estävän mm. monipuolisen tiedonhankinnan (Mts. 19). Kirjallisuuskatsausta tehdessä suositetaan kahden tutkijan yhteistyötä mm. artikkelien laadun tarkkailun vaiheessa (Lemetti & Ylönen 2016, 67). Tämä ei ollut kuitenkaan tutkimuksessa mahdollista. Katsaukseen valikoituneet artikkelit olivat suhteellisen tuoreita, sijoittuen vuosien 2014-2019 välille. Lisäksi kolme neljästä mukaan valikoituneista artikkeleista olivat vertaisarvioituja, joka lisää niiden luotettavuutta.

Tutkimuksen tuloksia luotettavuuden sekä yleistettävyyden näkökulmasta tarkasteltaessa on otettava huomioon, että katsaukseen valikoituneiden artikkelien ja niissä raportoitujen tutkimusten ei voida katsoa olevan kattava otos kaikesta toimintaterapian koulutuksessa tapahtuvasta itsen terapeuttisen käytön opetuksesta. Tutkimuksissa mukana olleet koulutusohjelmat rajoittuivat Norjan kahteen yliopistoon (Hussain ym. 2018), Yhdysvalloissa, New Yorkin kaupungissa sijaitsevaan yliopistoon (McIvor & Karnes 2019) sekä Yhdysvaltojen toimintaterapian

eri koulutusohjelmista poimittuun otokseen (Davidson, 2009). Katsaukseen valikoituneiden artikkelien lukumäärä oli pieni, joka tulee myös ottaa huomioon siitä saatuja tuloksia tarkasteltaessa. Tutkimusta löytyy, mutta se on rajallista ja katsaukseen päätyneiden artikkelien perusteella hyvin länsimaista, pohjoismaalaiseen ja yhdysvaltalaiseen kontekstiin sidottua.

Tutkimuksen eettisyys on pyritty varmistamaan noudattamalla sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun eettisiä periaatteita, että hyviä tieteellisiä käytäntöjä ja toimintatapoja. Tutkimuksessa on pyritty rehellisyyteen, yleiseen huolellisuuteen ja tarkkuuteen niin tutkimusta tehdessä kuin tulosten esittämisessä. Toisten tutkijoiden työ on pyritty huomioimaan asianmukaisesti ja antamaan niille kuuluva arvo tarkkoja lähdemerkintöjä, sekä viitteitä käyttämällä. (Jyväskylän ammattikorkeakoulun eettiset periaatteet 2018; Tuomi & Sarajarvi 2018, 150-151.)

7.2 Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli oppimisen tukena

Tutkimuksessa Renée Taylorin **Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli** nousee esiin kaikissa muissa aineiston artikkeleissa, paitsi yhdessä (Davidson, 2009), jossa ei erikseen nimetä opetuksessa käytettyjä tekstejä tai teoreettista kirjallisuutta. Aineistossa IRM- malli näyttäytyy sekä opetuksen taustalla vaikuttavana teoreettisena mallina, siitä nousevien ja opetuksessa käytettyjen käsitteiden kautta sekä opetuksen teoreettisen osan, kuten luentojen sisältönä. On huomioitava, että yhdessä aineistona olleissa artikkeleista (Gorenberg & Taylor 2014) Renée Taylor on itse ollut toisena tekijänä ja artikkelin tarkoituksena on esitellä IRM- malli itsen terapeutin käytön opetuksen viitekehystenä. Tämä vaikuttaa katsaukseen valikoituneiden artikkelien vähäisen lukumäärän johdosta siihen, että IRM-malli korostuu aineistossa. Taylor (2008, 45-46) toteaa, että IRM- mallin taustalla on ollut pyrkimys luoda teoreettinen malli itsen terapeutin käytölle toimintaterapiassa sekä toimia myös sanastona, jonka avulla mm. opettajat ja opiskelijat voivat keskustella ja käsitellä tätä toimintaterapian terapisuhteeseen liittyvää puolta. Aineiston perusteella voidaan sanoa, tietyin rajoituksin, että Taylorin tavoite näyttää tämän tutkimuksen perusteella toteutuneen.

Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallissa terapeutin yhtenä tärkeänä kykynä nähdään tämän käyttämät terapiatyylit. Jotta terapeutti pystyisi toimimaan mahdollisimman tarkoituksellisesti terapiasuhteessa hänellä on Taylorin (2008, 84) mukaan vastuu laajentaa tätä kykyään käyttää terapiatyylejä mahdollisimman monipuolisesti terapian aikana. Terapiatyöliien käytön harjoittelu korostui myös aineistossa.

Terapiatyylit ja niiden käyttö nousivat aineistossa erityisesti itsen terapeutin käytön oppimisen keskeiseksi osa-alueeksi. Oman, itselle tyypillisen terapiatyölin tunnistaminen, eri terapiatyöliien joustava ja asiakkaan tarpeisiin vastaava käyttö sekä eri terapiatyöliihin liittyvien taitojen ja kommunikaation opettelu ja käyttäminen nousivat esille aineistosta (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3-CE-4; Hussain ym. 2018, 2-3; McIvor & Karnes 2019, 3). Myös terapiatyöliien käytön harjoitteluasiakkaiden kanssa käytännön harjoittelun aikana tuli ilmi (Gorenberg & Taylor 2014, CE-4).

Toinen aineistosta esiin nouseva oppimisen osa-alue oli **asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät piirteet sekä niiden tunnistaminen**. Näiden asiakkaan piirteiden tunnistaminen vaikuttaa mm. terapiatyölin käyttöön ja valintaan (Gorenberg & Taylor 2014, CE-3; Hussain ym. 2018, 3; McIvor & Karnes 2019, 3). Lisäksi asiakkaan piirteiden ymmärtäminen ja niihin terapeutin reagoiminen on yksi oleellinen osa terapeutin vuorovaikutussuhteeseen liittyvää päättelyprosessia, jota pidetään tärkeänä taitona, jota tulee harjoitella (Gorenberg & Taylor 2014, CE-4). Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallissa näiden asiakkaan piirteiden ymmärtäminen sekä tunnistaminen nähdään välttämättömänä hyvän terapeutin vuorovaikutussuhteen luomiselle (Taylor 2008, 99).

Kolmas keskeinen osa-alue itsen terapeutin käytön oppimisessa on terapian kuluksa vastaan tulevat haastavat **terapiatilanteet**, joiden tunnistamiseen ja joihin terapeutin reagoiminen nousivat esille aineistossa (Gorenberg & Taylor 2014, CE-4-CE-5; Hussain ym. 2018, 3). Nämä terapiatilanteet Taylor (2008, 117) määrittelee sekä uhkana, että mahdollisuutena terapiasuhteelle, riippuen siitä miten terapeutti nämä tilanteet käsittelee. Jos tilanteet kohdataan huolella ja avoimesti asiakkaan

kanssa keskustellen, vahvistavat ne terapiasuhdetta. Sen sijaan niiden vähättely ja ohittaminen voi vaikuttaa asiakkaan toimintaan sitoutumiseen sekä terapiasuhteen laatuun heikentävästi. (Mts. 117.)

7.3 Tulokset ja suomalainen toimintaterapiakoulutus

Kuten edellä on todettu, terapiatyylit ja niiden käyttö korostuivat tutkimuksessa oppimisen keskeisenä osa-alueena. Jos opetuksessa ja itsen terapeuttisen käytön oppimisessa keskitytään ensisijaisesti oman luonnollisen terapiatyylin tunnistamiseen sekä eri terapiatyilien käyttöön, on vaarana, että itsen terapeuttisesta käytöstä muodostuu liian kapea ja yksinkertaistettu käsitys. On tärkeää, että keskeiseksi oppimisen osa-alueiksi nostetaan lisäksi sekä asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvät erilaiset piirteet että terapian aikana eteen tulevat haastavat terapiatilanteet. Nämä molemmat tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin keskeiset osa-alueet toimivat perustana, jolle terapiatyilien käyttö rakentuu ja joiden pohjalta eri terapiatyilien valinta sekä niissä tapahtuvat muutokset toteutetaan (Taylor 2008, 52, 114). Lisäksi terapeutin ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvä päättelyprosessi (Taylor 2008, 138-148; Gorenberg & Taylor 2014, CE-4), jossa nämä eri osa-alueet yhdistyvät, on syytä nostaa esiin itsen terapeuttisen käytön oppimisessa.

Suomalaisessa toimintaterapiakoulutuksessa on syytä tarttua entistä vahvemmin itsen terapeuttisen käytön osaamisen kasvattamiseen sekä opiskelijoiden ammatillisen kasvun tukemiseen. Itsen terapeuttinen käyttö sekä terapeuttisen vuorovaikutussuhteen rakentamisessa tarvittavat taidot ovat toimintaterapeutin osaamisen kannalta olennaisia osa-alueita, jotka vaikuttavat niin asiakkaiden terapian tuloksiin kuin siihen millaiseksi asiakkaan ja terapeutin välinen vuorovaikutussuhde muodostuu (Weiste 2016, 4; Harra 2014, 16; Gorenberg 2013, 393; Taylor, Lee & Kielhofner 2011, 6). Renèe Taylorin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli on osoittautunut katsauksen perusteella monipuoliseksi itsen terapeuttisen käytön oppimisen tueksi, niin tarjoamansa teoreettisen tiedon, kuin

erilaisten harjoitteidenkin pohjana (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 2-3; Mclvor & Karnes 2019, 2-3). Taylorin mallin hallitseva asema aineistossa saattaa tosin johtua siitä, että muita itsen terapeuttiseen käyttöön keskittyviä teoreettisia malleja ei yksinkertaisesti ole. Taylorin teos *The Intentional Relationship: Occupational Therapy and Use of Self* (2008) on kuitenkin teoksena kattava ja monipuolinen katsaus toimintaterapeutin terapeuttista vuorovaikutussuhdetta koskevaan osaamiseen. Tämän teoksen sekä itsen terapeuttisen käytön osaamisen tulisi ehdottomasti kuulua toimintaterapian koulutuksen yhdeksi olennaiseksi osa-alueeksi. Taylorin (2008) teoksessa esiintyviä, itsen terapeuttisen käytön eri osa-alueisiin keskittyviä harjoitteita olisi syytä hyödyntää oppimisen tukena sekä sen syventämisessä.

Valmiit aineistosta esiin nousseet opetusmallit eivät välttämättä ole suoraan sovellettavissa suomalaisen toimintaterapiakoulutuksen sisällöiksi, mm. käytettävissä olevien resurssien johdosta. Etenkin standardoitujen potilaiden käyttöön vaadittava näyttelijöiden kouluttaminen on aikaa vievä ja vaativa kokonaisuus (Mclvor & Karnes 2019, 3-4). Tosin verrattuna opiskelijoiden keskenään toteuttamiin harjoitteisiin, olisi standardoitujen potilaiden käytöllä mahdollista tuoda oppimistilanteeseen enemmän todellisten tilanteiden tuntua. IRM- workshop työskentely (Hussain ym. 2018, 2-3) oli kestoltaan lyhyt, 3-6 tunnin mittainen kokonaisuus, riippuen roolileikkiharjoitteen toteutustavasta. Etäkuntoutukseen ja terapiasuhteen luomiseen keskittyvä kokonaisuus kesti kaiken kaikkiaan 6 tuntia (Mclvor & Karnes 2019, 3-4). Verrattuna Taylorin 16- viikon mittaiseen IRM-kurssiin, ovat nämä kokonaisuudet varmasti helpommin sovellettavissa sekä hyödynnettävissä myös suomalaisessa toimintaterapiakoulutuksessa.

Tutkimuksen aineistossa korostui vahvasti simulaatio-oppiminen roolileikkiharjoitteiden muodossa (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5; Hussain ym. 2018, 3; Mclvor & Karnes 2019, 3). Sen sijaan vuorovaikutus asiakkaiden kanssa nousi esille, mutta ei korostunut aineistossa (Gorenber & Taylor 2014, CE-4). Suomalaisen toimintaterapiakoulutuksen olisikin syytä nostaa itsen terapeuttinen käyttö osaksi käytännön harjoitteluihin sisältyviä osaamisalueita. Simulaatio-oppimiseen verrattuna käytännön harjoittelulla on useita etuja, kuten oikeiden asiakkaiden

tuoma todellinen terapiatilanne, jossa opiskelijan on otettava vastuu omasta toiminnastaan sekä sen vaikutuksista niin asiakkaaseen kuin terapiasuhteeseen. Tämä tarjoaisi monipuolisia oppimiskokemuksia sekä mahdollisuuksia käyttää itseään terapeuttisesti jo opintojen aikana todellisissa, asiakkaiden kanssa tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa.

Aineistosta esiin noussut lomakemuotoinen mittari Self-efficacy for therapeutic use of self questionnaire (Hussain ym. 2018, 3-4) vaikuttaa katsauksen perusteella käyttökelpoiselta menetelmältä ja yksinkertaiselta käyttää. Lomakkeen tarkoituksena on mitata minäpystyvyyden tunnetta koskien itsen terapeuttista käyttöä. Kyselylomakkeen käyttö toimintaterapiakoulutuksen aikana eri ajankohtina, kuten itsen terapeuttisen käyttöön keskittyvän opetuksen jälkeen, ennen ja jälkeen käytännön harjoittelun sekä koulutuksen loppupäässä, toisi esille opiskelijoiden taitojen karttumisen.

Itsen terapeuttisen käytön syvälinen omaksuminen ja oppiminen on vaativa prosessi, joka tarvitsee niin aikaa kuin aktiivista paneutumistakin. Kuten Taylor (2008, 297) toteaa, on itsen terapeuttisen käytön kehittäminen elämänmittainen matka. Suomalaisessa toimintaterapiakoulutuksessa on useita mahdollisuuksia tarttua tähän toimintaterapian tärkeään osa-alueeseen. Tärkeää on ylläpitää itsen terapeuttisen käytön oppimista koko toimintaterapiakoulutuksen ajan ja näin tukea opiskelijan ammatillista kasvua.

7.4 Jatkotutkimusaiheet

Tutkimuksessa esiin nousseet lomakemuotoiset välineet Clinical Assessment of Modes (CAM) (Gorenberg & Taylor 2014, CE-5) sekä Self-efficacy for therapeutic use of self questionnaire (Hussain ym. 2018, 3-4) tarjoavat mahdollisuuden sekä arvioida, että mitata opiskelijan itsen terapeuttisen käytön oppimista. Näiden välineiden soveltuvuutta ja käytettävyyttä suomalaisessa toimintaterapiakoulutuksessa tulisi tutkia lisää. Jos välineet todetaan soveltuviksi, myös niiden suomentaminen tarjoaa aiheen lisätutkimukselle.

Renée Taylorin Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin lisäksi ei muita itsen terapeuttisen käytön teoreettisia malleja tällä hetkellä ole. Kiinnostavaa olisikin selvittää miten muut, toimintaterapian käytännön työtä ohjaavat mallit tukevat itsen terapeuttista käyttöä ja terapeuttisuutta toimintaterapiassa. Jatkotutkimuksena tulisi selvittää millä tavoin mallit tukevat terapeutin ja asiakkaan välistä vuorovaikutusta sekä terapeutin omaa ammatillista kasvua terapisuhteen muodostamisessa.

Lähteet

- Anttila, T. & Leiviskä, O. 2019. Reflektiotaidot tukemassa toimintaterapeuttiopiskelijoiden oman osaamisen tunnistamista. Opinnäytetyö, AMK. Oulun ammattikorkeakoulu, toimintaterapian tutkinto-ohjelma. Viitattu 1.4.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201905159958>
- Aveyard, H. 2019. Doing a Literature Review in Health and Social Care. A practical Guide. Open University press. Fourth edition.
- Davidson, D. 2009. Therapeutic Use of Self in Academic Education: A Mixed-Methods Study. 1-29. Julkaisematon versio myöhemmin julkaistusta tutkimusartikkelista. Saatu tekijältä.
- Gorenberg, M. 2013. Instructional Insights: Continuing Professional Education to Enhance Therapeutic Relationships in Occupational Therapy. *Occupational Therapy in Health Care*, 27, 4, 393–398. Viitattu 19.2.2020 <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)
- Gorenberg, M. D. & Taylor, R. R. 2014. The Intentional Relationship Model: A Framework for Teaching Therapeutic Use of Self. *OT Practice*. 19, 17, CE-1-CE-8. Viitattu 10.4.2020 <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)
- Hagedorn, R. 2000. Tools for Practice in Occupational Therapy. A Structured Approach to Core Skills and Processes. Churchill Livingstone.
- Harra, T. 2014. Terapeuttinen yhteistoiminta. Asiakkaan osallistumisen mahdollistaminen toimintaterapiassa. Väitöskirja. Viitattu 19.2.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-484-772-8>
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. p. Helsinki: Tammi
- Hussain, R., Carstensen, T., Yazdani F., Ellingham, B. & Bonsaksen T. 2018. Short-term changes in occupational therapy students' self-efficacy for therapeutic use of self. *British Journal of Occupational Therapy*. 81, 5, 1-9. Viitattu 10.4.2020 <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)
- Hyytiäinen, T. 2010. Tarkoituksellinen vuorovaikutus ja itsen tarkoituksellinen kehittäminen: toimintaterapeuttien kokemuksia Renee Taylorin itsearviointilomakkeiden käytöstä. Opinnäytetyö, AMK. Metropolia ammattikorkeakoulu, toimintaterapian koulutusohjelma. Viitattu 1.4.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2010052310192>

Illikainen, K. & Jortama, S. 2015. Terapeuttiseen vuorovaikutussuhteeseen vaikuttavat asiat toimintaterapiassa: Integroitu kirjallisuuskatsaus. Opinnäytetyö, AMK. Oulun ammattikorkeakoulu, toimintaterapian tutkinto-ohjelma. Viitattu 1.4.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201502122162>

Jyväskylän ammattikorkeakoulun eettiset periaatteet. 2018. Viitattu 29.4.2020. <https://opinto-oppaat.jamk.fi/globalassets/opinto-opas-amk/opiskelu/pedagogiset-ja-eettiset-periaatteet/eettiset-periaatteet-11122018.pdf>

Kielhofner, G. 2008. The Model of Human Occupation. Theory and Application. Fourth edition. Lippincott Williams & Wilkins.

Käynnissä olevat tutkimukset. 2020. Kansaneläkelaitos. Viitattu 27.2.2020. <https://www.kela.fi/kaynnissa-olevat-tutkimukset>

Lehtiö, L. & Johansson, E. 2016. Järjestelmällinen tiedonhaku hoitotieteissä. Teoksessa Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Toim. Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. Turun Yliopisto. 2. korjattu painos

Lemetti, T. & Ylönen, M. 2016. Kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten arviointi. Teoksessa Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Toim. Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. Turun Yliopisto. 2. korjattu painos

McIvor, L. & Karnes, M. 2019. Role-Play as an Effective Way to Teach Relationship Building with Telehealth. The Open Journal of Occupational Therapy. 7, 2, 1-10. Viitattu 10.4.2020 <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)

Mosey, A. C. 1986. Psychosocial Components of Occupational Therapy. Raven Press.

Niela-Vilén, H. & Hamari, L. 2016. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Toim. Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. Turun Yliopisto. 2. korjattu painos

Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process 3rd edition. 2014. American Occupational Therapy Association. The American Journal of occupational Therapy, 68, Supplement 1, S1-S48. Viitattu 27.2.2020. <https://janet.finna.fi>

Russel, C. L. 2005. An overview of the integrative research review. Progress in Transplantation, 15, 1, 1-6. Viitattu 28.2.2020 <https://janet.finna.fi>, Pubmed.

Salminen, A. 2011. Mikä kirjallisuuskatsaus? Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin. Vaasan yliopisto. Viitattu 28.2.2020. https://www.univaasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf

Solman, B. & Clouston, T. 2016. British Journal of Occupational Therapy. 79, 8, 514-516. Viitattu 22.4.2020 <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)

Sulosaari, V. & Kajander-Unkuri, S. 2016 Integroitu kirjallisuuskatsaus. Teoksessa Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Toim. Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. Turun Yliopisto. 2. korjattu painos

Taylor, R. R. 2008. *The Intentional Relationship: Occupational Therapy and Use of Self*. F.A. Davis Company

Taylor, R.R., Lee, S.W. & Kielhofner, G. 2011. Practitioners' Use of Interpersonal Modes Within the Therapeutic Relationship: Results From a Nationwide Study. *OTJR: Occupation, Participation and Health*, 31, 1, 6-14. Viitattu 19.2.2020. <https://janet.finna.fi>, CINAHL Plus Full Text (Ebsco)

Taylor, R. R., Lee, S. W., Kielhofner, G. & Ketkar, M. 2009. Therapeutic Use of Self: A Nationwide Survey of Practitioners' Attitudes and Experiences. *The American Journal of Occupational Therapy*, 63, 2, 198-207. Viitattu 27.2.2020.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Tammi

Weiste, E. 2016. Vuorovaikutus toimintaterapeuttisen suhdetyön kulmakivenä. *Toimintaterapeutti* 1, 4-5.

Liitteet

Liite 1. Karsiutuneet artikkelit kokotekstin tarkastelun jälkeen

Artikkeli	Karsiutumisen syy
<p>Schwank, K., Carstensen, T., Yazdani, F., & Bonsaksen, T. 2018. The Course of Self-Efficacy for Therapeutic Use of Self in Norwegian Occupational Therapy Students: A 10-Month Follow-Up Study. Occupational therapy International.</p>	<p>Jo katsaukseen mukaan valitussa artikkelissa (Short-term changes in Occupational therapy students` self-efficacy for therapeutic use of self.) kuvatun tutkimuksen jatkotutkimus, joka ei tuonut aineistoon tutkimuskysymysten kannalta uutta tietoa.</p>
<p>Raphael-Greenfield, E & Ivettedari, M-C. 2017. Adapting to a Challenging Field-work: Understanding the Ingredients. The Open journal of Occupational Therapy.</p>	<p>Kahden toimintaterapeuttiopiskelijan käytännön harjoittelun kuvaus. Ei sisältänyt tutkimuskysymysten kannalta oleellista tietoa.</p>

Liite 2. Kirjallisuuskatsauksen aineisto

Artikkeli	Tutkimustyyppi ja tutkimuksen tarkoitus	Tutkimuksen kohdejoukko ja käytetyt menetelmät	Keskeiset tulokset	Mitä nousi esiin aineistosta
<p>1. Gorenberg, M. D. & Taylor, R. R. 2014.</p> <p>The Intentional Relationship Model: A Framework for Teaching Therapeutic Use of Self. OT Practice.</p>	<p>Asiantuntijoiden mielipidekirjoitus</p> <p>Tarkoituksena esitellä Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen malli itsen terapeuttisen käytön opetuksen viitekehystenä.</p>			<p>Artikkelista tuli ilmi useita opetusmenetelmiä, sekä Taylorin IRM- kurssi. Tämän lisäksi IRM: n käyttö opetuksen viitekehystenä</p>
<p>2. Hussain, R. A., Carstensen, T., Yazdani, F., Ellingham, B. & Bon-saksen, T. 2018.</p> <p>Short-term changes in Occupational therapy students' self-efficacy for therapeutic use of self. British Journal of Occupational Therapy.</p>	<p>Ei-kokeellinen pitkittäistutkimus</p> <p>Tutkimuksen tarkoitus oli tutkia lyhyen aikavälin muutoksia toimintaterapiaopiskelijoiden minäpystyvyydessä koskien itsen terapeuttista käyttöä kolmella alueella: terapiatyölienen käyttöä, asiakkaan ihmistenvälisiin suhteisiin liittyvien piirteiden tunnistamista sekä terapia-tilanteiden hoitamista.</p>	<p>Tutkimuksen kohteena oli 89 norjalaisista, kahdesta eri yliopistosta toimintaterapeuttioiskelijaa. Molempien yliopistojen opiskelijat osallistuivat omaan, hie-man toisistaan poikkeavaan workshop-työskentelyyn koskien IRM-mallia. Workshopin jälkeen heidän minäpystyvyyttään itsen käytön suhteen mitattiin kyselylomakkeella ensin kaksi-kolme viikkoa workshop työskentelyn jälkeen ja uudestaan tasan kolme kuukautta ensimmäisen mittauksen jälkeen.</p>	<p>Opiskelijoiden minäpystyvyys kasvoi kaikilla kolmella itsen käytön alueella kolmen seurantakuukauden aikana. Myös korkeammalla iällä näytti olevan lineaarinen yhteys minäpystyvyyden suuremman kasvun kanssa kahdella itsen terapeuttisen käytön alueella</p>	<p>Artikkelista tuli ilmi erilaisia workshoppeissa käytettyjä opetusmenetelmiä, sekä workshop- opetusmalli kokonaisuudessaan. Tämän lisäksi IRM: n käyttö workshop työskentelyn olennaisena osana.</p>

Artikkeli	Tutkimustyyppi ja tutkimuksen tarkoitus	Tutkimuksen kohdejoukko ja käytetyt menetelmät	Keskeiset tulokset	Mitä nousi esiin aineistosta
<p>3. Davidson, D. 2009 Therapeutic Use of Self in Academic Education: A Mixed-Methods Study. (Saatu tekijältä)</p>	<p>Monimenetelmä-tutkimus</p> <p>Tutkimuksen tarkoitus oli muodostaa käsitys itsen terapeuttiseen käytön opetuksesta (erin menetelmät, sekä käsitteet ja taidot, joita opetus piti sisällään), toimintaterapian koulutuksessa Yhdysvalloissa.</p>	<p>Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena (39 satunnaisesti valittua toimintaterapian koulutusohjelmaa) ja puhelinhaastatteluna (6 henkilöä eri koulutusohjelmista vastasi).</p> <p>Numeerinen data kyselytutkimuksesta käsiteltiin excell-ohjelmalla ja käsin kirjoitetut haastattelumuistiinpanot litteroitiin ja lähetettiin vastaajille tarkastusta varten sekä käsiteltiin ja koottiin esiin nousevien teemojen mukaisesti.</p>	<p>Itsen terapeuttisen käytön opetus oli johdonmukaisesti mukana opetuksessa. Opetus ajoittui yleisesti ensimmäiseen opiskeluvuoteen. Opetuksessa käytettiin laajaa skaalaa erilaisia opetusmenetelmiä, joissa korostui passiiviset menetelmät (luennot ja opettajan mallintaminen). Opetuksen sisällössä korostui terapiasuhteen muodostaminen ja vähiten käsiteltiin konflikti tilanteiden hoitamista.</p>	<p>Artikkelista tuli ilmi erilaisia opetusmenetelmiä sekä itsen terapeuttisen käytön oppimisessa esiin nostettuja taitoja.</p>
<p>4. McIvor, L. & Karnes, M. 2019. Role-Play as an Effective Way to Teach Relationship Building with Telehealth. The Open Journal of Occupational Therapy.</p>	<p>Tutkimuksen kohteena oli opetuksellinen malli ja tarkoituksena oli arvioida roolileikkiä sisältävän opetusmallin tehokkuutta valmistaa tulevia terapeutteja terapeuttisen vuorovaikutussuhteen muodostamisessa etämenetelmiä käyttäen.</p>	<p>Tutkimukseen osallistui 16 opiskelijaa toimintaterapian, fyysioterapian sekä liikuntatieteiden aloilta. Tutkimus toteutettiin kolme moduulia sisältävänä opetusmallina (etäkuntoutus, terapeuttisen vuorovaikutussuhteen luominen Tarkoituksellisen vuorovaikutuksen mallin avulla sekä roolileikki standardoidun potilaan kanssa eri tilanteissa (puhelimessa, kasvokkain ja videovälitteisesti).</p> <p>Tutkimuksessa käytettiin ennen- ja jälkeän mittausta kyselylomakkeita hyödyntäen.</p>	<p>Opiskelijat kokivat, että heidän varmuutensa muodostaa ja ylläpitää terapeuttista vuorovaikutussuhdetta etämenetelmiä käyttäen oli kasvanut. Lisäksi he kokivat, että roolileikki oli tehokas tapa sekä opettaa terapeuttisessa vuorovaikutussuhteessa tarvittavia taitoja että lisätä varmuutta ja valmiuksia käyttää etäkuntoutusta.</p>	<p>Artikkelista tuli ilmi sekä erilaisia opetusmenetelmiä sekä opetusmalli koskien eri etäkuntoutusmenetelmiä ja terapeuttista vuorovaikutussuhdetta. Tämän lisäksi IRM:n käyttö terapeuttisen vuorovaikutussuhteen muodostamisen teoreettisena taustana.</p>